

SEKOM-sekretariat

Sekretariat for dei kommunale kontrollutvala i Askvoll, Bremanger, Eid, Fjaler, Flora, Førde, Gaular, Gloppen, Gulen, Hornindal, Hyllestad, Jølster, Naustdal, Solund og Stryn

I Innkalling til møte i Kontrollutval - Førde kommune

Utval: Kontrollutval - Førde kommune
Møtedato: 11.04.2012
Møtetid: 09.00
Stad: Jølstra
Møtenr.: 3/2012

Innkalling: Faste medlemmer i utvalet. Rådmann i sak (17 og 18/12) og Revisor i sak (18/12).

Melding til: Ordførar(møterett), KRYSS-revisjon(møterett) og varamedlemer (Varamedlemer møter berre etter nærmare innkalling).

Dersom De ikkje kan møte, gje melding på e-postadresse: post@sekom.no eller tlf. 951 39 762.

SAKLISTE

015/12 Godkjenning innkalling og sakliste
016/12 Skriv og Meldingar.
017/12 Orientering - Skatteoppkrevjarfunksjonen.
018/12 Årsrekneskapen 2011 – Førde kommune.
019/12 Oppfølgingsliste 3-2012 Førde.
020/12 Eventuelt.

Førde, 30.03.2012.

Anne Lise Bekjorden(s)
(Leiar)

Vidar Øvrebb
SEKOM-sekretariat

Postadresse	Kontoradresse	E-post	Telefon	Telefaks	Org nr.	Bankgiro
Postboks 338 6802 FØRDE	Hafstadvegen 21	post@sekom.no	57 82 22 90 At 976 15 363 At 57 82 02 00 Vø 951 39 762 Vø	57 72 20 10	987 631 554	3705.08.32571

015/12 GODKJENNING INNKALLING OG SAKLISTE

Sakshandsamar: Vidar Øvrebø. SEKOM- sekretariat
Dato: 28.03.2012

Utval	Dato	Utv.- Saksnr.	Status	Vedtaks- organ
Kontrollutvalet	11.04.2012	015/12	-	Ja
Formannskap	-	-	-	Nei
Bystyret	-	-	-	Nei

KONTROLLUTVALET SITT VEDTAK

016/12 SKRIV OG MELDINGAR

Sakshandsamar: Vidar Øvrebø. SEKOM- sekretariat
Dato: 28.03.2012.

Utval	Dato	Utv.- Saksnr.	Status	Vedtaks- organ
Kontrollutvalet	11.04.2012	016/12	-	Ja
Formannskap	-	-	-	Nei
Bystyret	-	-	-	Nei

Saksvedlegg

SM 13-12: Bystyresak 008/12 Årsmelding 2011 for kontrollutvalet 2011.
SM 14-12: Tilsynsrapport frå Fylkesmannen – Barnehagelova, datert 06.03.2012.

Tilråding frå sekretariat til kontrollutvalet:

- Skriv og meldingar vert tekne til vitande.

KONTROLLUTVALET SITT VEDTAK:

Saksutgreiing

SKRIV OG MELDINGAR

Sakshandsamar: SEKOM-sekretariat v/Vidar Øvrebø

Innleiing – Kva saka gjeld

Skriv og meldingar som vert lagt fram i møtet.

Saksopplysningar:

I saka ligg alle skriv og meldingar som har kome til sidan førre kontrollutvalsmøte.

Kontrollutvalet må vurdere om det er skriv/meldingar som bør løftast opp som eiga sak. Dersom det ikkje er skriv/meldingar som skal løftast opp som eiga sak, bør ”skriv og meldingar” takast til vitande eller det kan gjevast ein kommentar til det enkelte skrivet.

Sekretariatet sine vurderingar:

SM 13-12

Førde kommune

Styre, råd og utval
Bystyret

Møtedato
16.02.2012

Saksnr
008/12

Sakshandsamar:
Siv Belinda Bruland

Arkiv:
FE-026, FA-

Arkivsaknr.:
12/272

Årsmelding 2011 for kontrollutvalet Førde kommune

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel
09.02.2012	Årsmelding 2011 frå kontrollutvalet

Dok.ID
67909

Saksutgreiing:

Kontrollutvalet i Førde kommune har i møte 30.01.12, sak 005/12, handsama sak om Årsmelding 2011 frå kontrollutvalet i Førde kommune. Saka vert lagt fram for bystyret til godkjenning.

Kontrollutvalet sitt framlegg til vedtak:

Årsmelding for 2011 frå kontrollutvalet i Førde kommune vert godkjent.

Handsaming i Bystyret 16.02.2012:

Samrøystes vedtak

BY-008/12 Vedtak:

Årsmelding for 2011 frå kontrollutvalet i Førde kommune vert godkjent.

**FYLKESMANNEN
I SOGN OG FJORDANE**

SM 14-12

Sakshandsamar: Bodhild Therese Cirotzki
Telefon:
E-post: fmsfboc@fylkesmannen.no

Vår dato
06.03.2012
Dykkar dato

Vår referanse
2011/5053 - 611
Dykkar referanse

Førde kommune
Postboks 338
6802 Førde

Tilsyn med Førde kommune - rapport

Vedlagt følger tilsynsrapport etter tilsyn 15.02.12

Fylkesmannen avdekka eit avvik under tilsynet.

I samråd med Førde kommune har vi sett frist for retting av avvik til 06.06.12

Fylkesmannen ber om skriftleg melding innan denne dato.

Med helsing

Åslaug Krogsæter
utdanningsdirektør

Bodhild Therese Cirotzki
rådgjevar

Vedlegg: Tilsynsrapport

Hovudkontor
Njøsavegen 2, 6863 Leikanger
Telefon: 57 64 30 00
Telefaks: 57 65 33 02
Org.nr 974 763 907

Landbruksavdelinga
Fjellvegen 11, 6800 Førde
Postboks 14, 6801 Førde
Telefon: 57 64 30 00
Telefaks: 57 82 17 77

E-post:
fmsfpost@fylkesmannen.no
Internett:
www.fylkesmannen.no/sfj

TILSYN med Førde kommune – førebels rapport

Førde kommune
Postboks 338
6802 Førde

Fylkesmannen si tilsynsgruppe:
Bodhild Therese Cirotzki -
revisjonsleiar
Berit Rygg – revisor

Kontaktperson i kommunen:
Kommunalsjef skule og barnehage, Helge Sæterdal

Regelverk:

- Lov om barnehagar
- Rammeplan for barnehagen
- Forvaltningslova

Tilsynet omhandla følgjande emne:

- Kommunen som godkjenningssmyndigheit jf. barnehagelova §§ 10 og 11 jf. barnehagelova §§ 1 og 2
- Kommunen sitt tilsyn med barnehagane, jf. barnehagelova § 16
- Kommunen si handtering av regelverket om styrar og pedagogisk bemanning, pedagognorm, dispensasjonar og organisering av styrarressursen, jf. barnehagelova §§ 17 og 18
- Barnehagelova § 19 Politiattest

Fylkesmannen avdekka eit avvik under tilsynet.

Avvik

Førde kommune har ikkje godkjent barnehagane i tråd med krav i barnehagelova.

Dato, 06.03.12

Bodhild Therese Cirotzki, revisjonsleiar
Berit Rygg, revisor

Innhald:

Innleiing
Tema for tilsyn
Dokumentunderlag
Avvik
Merknad
Andre tilhøve
Oversikt over dokument i saka
Gjennomføring
Deltakarar ved fylkesmannen sitt tilsyn

Rapporten er utarbeidd etter tilsyn med Førde kommune 15.02.2012. Tilsynet er ein del av fylkesmannen sine pålagde tilsyn gjeve i oppdrag frå Utdanningsdirektoratet.

Tilsynet fokuserer på om kommunen oppfyller krav innanfor nemnde emne. Rapporten omtalar avvik som vart avdekka under tilsynet og eventuelle merknader som vart gjevne. **Rapporten gjev såleis ikkje ei fullstendig tilstandsvurdering av kommunen som barnehagemynde.**

Formålet med tilsynet var å vurdere om Førde kommune har tilfredsstillande styring i forhold til regelverket. Tilsynet omfatta m.a. undersøking om:

- aktivitetar vart utførte slik som skildra og uttalt
- kommunen driv verksemda innanfor dei rammer som myndigheitene har sett

Tilsynet vart gjennomført ved gransking av dokument, ved intervju av sentralt plasserte personar i organisasjonen, og ved verifikasjon av at rutinar, prosedyrar og instruksar blir følgt opp i praksis.

- AVVIK er mangel på oppfyljing av krav fastsett i eller i medhald av lov eller forskrift.

- MERKNAD er eit forhold som ikkje er omfatta av definisjonen for avvik, men der tilsynet med utgangspunkt i krav frå myndigheitene avdekkjer eit forbedringspotensiale.

Dokumentunderlag

Dokumentunderlag for Fylkesmannen sitt tilsyn:

- organisasjonskart for kommunen
- delegasjonsreglement for kommunen
- kommunen si årsmelding eller tilsvarande
- årsrapport for barnehageområdet
- kommunale planar som beskriv barnehageområdet
- oversikt over gjennomførte tilsyn eller plan for tilsyn
- tilsynsrapportar
- verksemdsplan og årsplan for barnehagane som er med i tilsynet
- dokumentasjon frå barnehagane som er med i tilsynet som viser oversikt over bemanning og barnegrupper slik dei er i dag
- vedtekter for dei fire aktuelle barnehagane
- godkjenningssdokument for alle barnehagane i kommunen
- kopi av søknad og kommunen si handsaming av søknad om dispensasjon frå utdanningskravet til styrar/pedagogisk leiar (dei tre siste)
- andre dokument som kommunen meiner er relevante for tilsynet

Avvik

Førde kommune har ikkje godkjent barnehagane i tråd med krav i barnehagelova.

Barnehagelova § 10 Godkjenning.

“Kommunen avgjør søknad om godkjenning etter en vurdering av barnehagens egnethet i forhold til formål og innhold, jf. §§ 1, 1a og 2. Kommunen kan ved godkjenningen sette vilkår for driften med hensyn til antall barn, barnas alder og oppholdstid. Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen.”

Lovkommentar

Kommunen godkjenner barnehagedrift ut frå søknad, og etter vurdering av korleis barnehagen er eigna i høve formål og innhald jf. §§ 1, 1a og 2.

Kommunen skal gjere ei konkret vurdering av dei fysiske rammene, dvs. om lokala og uteområda er eigna for drift av barnehage. Kommunen skal fastsetje leike- og opphaldsareala inne. Kommunen skal vurdere om bemanninga er forsvarleg og krava til pedagognorm er halden. Kommunen skal kontrollere vedtektene. Ved godkjenning vert det i tillegg stilt krav om godkjenning etter anna regelverk som t.d. plan- og bygningslov med byggforskrifter, forskrift om sikkerheit ved leikeplassutstyr, forskrift om miljøretta helsevern i barnehagar og skular, arbeidsmiljølova, forskrift om brannførebyggjande tiltak og tilsyn og utfylt skjema F-4198 utarbeida av departementet.

Godkjenninga av barnehagar er eit enkeltvedtak etter forvaltningslova. Vedtaket skal vere skriftleg og grunngjeve.

Avviket byggjer på følgjande innlevert dokumentasjon og er stadfesta i intervju.

Førde kommune har ikkje tilstrekkeleg dokumentasjon som viser:

- at kommunen på bakgrunn av godkjenningane i anna lovverk kan dokumentere at det er laga enkeltvedtak på at dei kommunale og ikkje - kommunale barnehagane er godkjende
- at kommunale og ikkje-kommunale barnehagar har oppdatert godkjenning etter miljøretta helsevern
- at kommunale og ikkje- kommunale barnehagar har rutine for godkjenning etter forskrift om sikkerheit ved leikeplassutstyr

Gjennomføring

Tilsynet omfatta følgjande aktivitetar:

Varsel om tilsyn vart utsend 21.11.11.

Kommunen sin frist for innsending av dokumentasjon var sett til 25.01.12.

Opningsmøte vart gjennomført 15.02.12

Det vart utført intervju med seks personar 15.02.12.

Sluttmøte i videokonferanse var sett til 06.03.12.

Oversikt over personar i kommunen som var direkte involverte i tilsynet.

Tabellen under viser ei oversikt over deltakarane frå kommunen.

Namn	Funksjon	Opningsmøte	Intervju	Oppsummering	Sluttmøte
Helge Sæterdal	Kommunal – sjef skule og barnehage	X	X	X	X
Sissel Elin Årdal	Styrar Vieåsen barnehage	X	X	X	X
Anita Bolstad	Styrar Hallehaugen barnehage	X	X	X	X
Aase Leknes	Styrar Sunde barnehage	X	X	X	X
Trude Horne	Styrar Prestebakken barnehage	X	X	X	X
Gry Sætre	Styrar Solvang barnehage	X	X	X	X

Frå fylkesmannen deltok Berit Rygg og Bodhild Therese Cirotzki

017/12 ORIENTERING SKATTEOPPKREVJARFUNKSJONEN

Sakshandsamar: Vidar Øvrebø. SEKOM- sekretariat
Dato: 29.03.2012

Utval	Dato	Utv.- Saksnr.	Status	Vedtaks- organ
Kontrollutvalet	11.04.2012	017/12	-	Ja
Formannskap	-	-	-	Nei
Kommunestyret	-	-	-	Nei

Saksvedlegg

- Brev frå kontrollutvalet til Førde kommune om «Orientering – kontrollrapport vedkommande skatteoppkrevjarfunksjonen i Førde kommune, datert 07.03.2012.

Andre dokument i saka (ikkje vedlagt):

- Kontrollutvalsak 010/12 «Skriv og meldingar».
- Kontrollrapport 2011 vedkommande skatteoppkrevjarfunksjonen i 132 Førde kommune, datert 20.02.2012.

Tilråding frå sekretariat til kontrollutvalet:

- Orienteringa vert teken til vitande.

KONTROLLUTVALET SITT VEDTAK:

Saksutgreiing

ORIENTERING SKATTEOPPKREVJARFUNKSJONEN

Sakshandsamar: SEKOM-sekretariat v/Vidar Øvrebø

Innleiing – Kva saka gjeld

Rådmannen orienterer om skatteoppkrevjarfunksjonen.

Saksopplysningar:

Kontrollutvalet i Førde fekk i møte 07.03.2012 lagt fram Årsrapport for 2011 frå Kemnaren i Førde kommune. Rapporten vart lagt fram som SM 09-12 i sak 010/12 «Skriv og meldingar».

Kontrollutvalet gjorde følgjande vedtak i saka:

- *AD SM 09-12: Kontrollrapport 2011 vedkommande skatteoppkrevjarfunksjonen i 132 Førde kommune, datert 20.02.2012.*
- *Kontrollutvalet vil kallar inn rådmann for å orientere om manglande arbeidsgjevarkontroll i Førde kommune på neste kontrollutvalsmøte.*

Det er sendt brev til Førde kommune 7.3.12 der rådmannen er kalla inn til neste møte i kontrollutvalet for å orientere om skatteoppkrevjarfunksjonen, og spesielt om den manglande arbeidsgjevarkontroll som kjem fram i årsrapport for 2011.

Rådmannen møter for å orientere om skatteoppkrevjarfunksjonen.

Sekretariatet sine vurderingar.

SEKOM-sekretariat

Sekretariat for dei kommunale kontrollutvala i Askvoll, Bremanger, Eid, Fjaler, Flora, Førde, Gaular, Gloppen, Gulen, Hornindal, Hyllestad, Jølster, Naustdal, Solund og Stryn

---

Førde kommune

6800 FØRDE

Førde, 07.03.2012

Dykkar ref.:

Vår ref.: Vø

Jnr.:132/12

Arkiv: Førde

ORIENTERING – KONTROLLRAPPORT VEDKOMMANDE SKATTEOPPKREVJARFUNKSJONEN I FØRDE KOMMUNE

kontrollutvalssak 010/12 "Skriv og Meldingar" den 07.03.2012 gjorde kontrollutvalet følgjande vedtak:

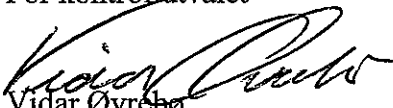
- *AD SM 09-12: Kontrollrapport 2011 vedkommande skatteoppkrevjarfunksjonen i 132 Førde kommune, datert 20.02.2012.*
- *Kontrollutvalet vil kallar inn rådmann for å orientere om manglande arbeidsgjevarkontroll i Førde kommune på neste kontrollutvalsmøte.*

I samband med neste møte i kontrollutvalet ber kontrollutvalet administrasjonen førebu ei kort orientering om ovannemnde tema til neste møte.

Innkalling vil bli sendt dykk omtrent ei veke før møtet.

Neste kontrollutvalsmøte i Førde vert helde 11. april 2012.

For kontrollutvalet

Vidar Øvrebo
SEKOM-sekretariat

Postadresse	Kontoradresse	E-post	Telefon	Telefaks	Org nr.	Bankgiro
Postboks 338 6802 FØRDE	Hafstadvegen 21	post@sekom.no	57 82 22 90 At 976 15 363 At 57 82 02 00 VØ 951 39 762 VØ	57 72 20 10	987 631 554	3705.08.32571

018/12 ÅRSREKNESKAPEN 2011 - FØRDE KOMMUNE

Sakshandsamar: Vidar Øvrebø. SEKOM- sekretariat
Dato: 30.03.2012.

Utval	Dato	Utv.- Saksnr.	Status	Vedtaks- organ
Kontrollutvalet	11.03.2012	018/11	-	Nei
Formannskap	-	-	-	Nei
Bystyret	-	-	-	Ja

Saksvedlegg.

- Forslag til fråsegn frå kontrollutvalet i Førde kommune.
- Årsmelding datert 12. mars 2012.
- Rekneskap 2011.
- Revisjonsmelding frå KRYSS-revisjon datert 30.03.2012.

Andre dokument i saka (ikkje vedlagt):

- Kommunelova.
- Kommunale budsjett- og rekneskapsforskrifter.
- Forskrift for kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar.

Tilråding frå sekretariat til kontrollutvalet:

- Sjå vedlagte fråsegn frå kontrollutvalet om årsrekneskapen 2011 for Førde kommune, datert 11.04.2012

KONTROLLUTVALET SI FRÅSEGN TIL BYSTYRET:

Saksutgreiing

ÅRSREKNESKAPEN 2011 - FØRDE KOMMUNE

Sakshandsamar: SEKOM-sekretariat v/Vidar Øvrebø

Innleiing – Kva saka gjeld

Presentasjon og godkjenning av årsrekneskapen 2011 for Førde kommune.

Saksopplysningar:

Sekretariatet viser til §§6, 7 og 8 i forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar av 1.7.2004. Sjå nedanfor. Desse heimlar kontrollutvalet sitt ansvar i samband med revisjon og presentasjon av rekneskapen.

Det er formannskapet som gjev innstilling/tilråding til kommunestyret. Formannskapet gjev innstilling/tilråding når revisjonsmelding føreligg og kontrollutvalet har gjeve si fråsegn.

§ 6. Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens årsregnskap og kommunale eller fylkeskommunale foretaks årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at dette foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalgets instruksjer, eller avtaler med revisor.

§ 7. Uttalelse om årsregnskapet

Når kontrollutvalget er blitt forelagt revisjonsberetningen fra revisor, skal utvalget avgi uttalelse om årsregnskapet før det vedtas av kommunestyret eller fylkestinget. Uttalelsen avgis til kommunestyret eller fylkestinget. Kopi av uttalelsen skal være formannskapet/kommunerådet eller fylkesutvalget/fylkesrådet i hende tidnok til at det kan tas hensyn til den før dette organet avgir innstilling om årsregnskapet til kommunestyret/fylkestinget.

§ 8. Oppfølging av revisjonsmerknader

Når revisor påpeker forhold i årsregnskapet, jf. forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner § 4, skal kontrollutvalget påse at dette blir fulgt opp.

Det skal også rapporteres om tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte. Kontrollutvalget skal gi rapport til kommunestyret eller fylkestinget om hvordan kommunestyrets eller fylkestingets merknader er blitt fulgt opp.

Etter §7, skal kontrollutvalet altså gje ei fråsegn til rekneskapen som skal stilast til bystyret. Formannskapet skal ha kopi av uttalen. Forslag til fråsegn ligg ved. Til grunn for fråsegna ligg revisjonsmeldinga, årsmeldinga og rekneskapen.

Administrasjonen v/rådmann og fagansvarleg for rekneskap er innkalla til møtet og er budde på å gje nærare orientering om innhaldet i rekneskapen.

KRYSS-revisjon er innkalla til møtet. Dei er og budde på å svara på spørsmål om innhaldet i årsrekneskapen og om revisjonen som kontrollutvalet ynskjer nærare informasjon om.

Sekretariatet sine vurderingar:

SEKOM-sekretariat

Sekretariat for dei kommunale kontrollutvala i Askvoll, Bremanger, Eid, Fjaler, Flora, Førde, Gaular, Gloppen, Gulen, Hornindal, Hyllestad, Jølster, Naustdal, Solund og Stryn

---

Til
Bystyret i Førde

Førde 11.04.2012

FRÅSEGN FRÅ KONTROLLUTVALET OM ÅRSREKNESKAPEN 2011 FOR FØRDE KOMMUNE

Årsrekneskapen 2011 for Førde kommune er handsama i kontrollutvalet i Førde 11.04.2011.

Grunnlaget for handsaminga har vore:

- Den avlagte årsrekneskapen for 2011 for Førde kommune.
- Årsmeldinga frå rådmannen datert 12. mars 2012
- Revisjonsmeldinga frå KRYSS-revisjon datert 30.03.2012

Årsrekneskapen er levert av rådmannen. Netto driftsresultat i årsrekneskapen er kr. 4,614 mill. i overskot. Etter at det er teke omsyn til interne finansieringstransaksjonar er rekneskapen gjort opp i balanse.

KS si tilråding er at netto driftsresultat bør liggje på 3 % av driftsinntektene for å sikre positiv økonomisk utvikling. Netto driftsresultat utgjer 0,5 %, Førde kommune er såleis under det tilrådde målet.

Driftsbudsjett på inntektssida var kr. 751 mill. Rekneskapen viser inntekter på kr. 823 mill. Hovuddelen av avviket skuldast større overføringar med krav til motytingar enn budsjettert.

Driftsbudsjettet på kostnadssida var kr. 751 mill. Rekneskapen viser kr. 811 mill. Dei vesentlegaste avvika er "Lønsutgifter", "Kjøp som inngår i kommunal produksjon".

Brutto driftsresultatet er kr. 11,8 millionar betre enn budsjettert.

Førde kommune har hatt finansinntekter på kr. 11,1 millionar og finanskostnader inkl. avdrag er på kr. 61,6 millionar. Resultat for eksterne finanstransaksjonar viser kr. 50,5 mill mot budsjettert kr. 43,9 mill. Det negative avviket på kr. 6,6 mill i høve til budsjett skuldast tap på finansielle instrument.

Kontrollutvalet merkar seg at dei enkelte einingane har små avvik, men at ein kjem ut med eit samla avvik på kr 7,6 jfr. Årsmeldinga side 8.

Hovudkontor
6957 Hyllestad
Tlf. 57 78 82 68
Mob. tlf. 913 47 077
e-post: post@sekom.no

Regionkontor
Hafstadvegen 21
Postboks 338, 6802 Førde
Mob. tlf. 976 15 363
e-post: post@sekom.no
Faks 57 72 20 10

Org.nr. 987 631 554
Kontonr. 3705.08.3257

SEKOM-sekretariat

Sekretariat for dei kommunale kontrollutvala i Askvoll, Bremanger, Eid, Fjaler, Flora, Førde, Gaular, Gloppen, Gulen, Hornindal, Hyllestad, Jølster, Naustdal, Solund og Stryn

---

Investeringsrekneskapen er avslutta med eit udekket beløp på kr. 8 mill. Kommentara til investeringsrekneskapen i årsmeldinga s. 13. Rådmannen skriv at det vert lagt fram eiga sak til bystyret om tilleggsløyvingar der det er naudsynt.

Langsiktig gjeld har auka med 98,9 mill frå kr 914 mill i 2010 til 1 012,9 mill i 2011. Dette gjer at gjeldsgrada auka frå 75% i 2010 til 80,9% i 2011. For rådmannen sine kommentarar om gjeld vert det vist til side 12 i årsmeldinga.

Arbeidskapitalen er god og likviditetssituasjonen synest å vere tilfredsstillande. Rådmannen vurderer arbeidskapitalen til å vere god. Jfr. årsmeldinga side 16.

Kontrollutvalet viser utover dette til årsmeldinga frå administrasjonen. Denne synest å omtale rekneskapen på ein god måte.

Kontrollutvalet viser også til revisjonsmeldinga og at kontrollutvalet har merka seg dei to presiseringane.

Kontrollutvalet meiner at rekneskapen for Førde kommune bør godkjennast slik han ligg føre.

Anne Lise Bekjorden (sign)
-leiar-

Terje Engvik (sign)
-nestleiar-

Bjarte Urnes (sign)

Mariann Njøsén (sign)

Per Arne Kloven (sign)

Vidar Øvrebø

Hovudkontor
6957 Hyllestad
Tlf. 57 78 82 68
Mob. tlf. 913 47 077
e-post: post@sekom.no

Regionkontor
Hafstadvegen 21
Postboks 338, 6802 Førde
Mob. tlf. 976 15 363
e-post: post@sekom.no
Faks 57 72 20 10

Org.nr. 987 631 554
Kontonr. 3705.08.3257

Førde kommune

Årsmelding Førde kommune 2011

Førde kommune – Ei drivkraft med menneska i sentrum

www.forde.kommune.no

Innhald

1	Innleiing	3
2	Økonomisk oversyn.....	4
2.1	Driftsresultat	4
2.2	Driftsinntekter.....	6
2.3	Driftsutgifter	7
2.4	Budsjettavvik.....	7
2.5	Resultatvurderingar	10
2.5.1	Driftsresultat og nivå	10
2.5.2	Finanspostar	11
2.6	Gjeld	12
2.7	Investeringar.....	13
2.8	Finansplasseringar	14
2.8.1	Bakgrunn	14
2.8.2	Avkastning	14
2.8.3	Akkumulert avkastning	14
2.8.4	Rammer og risiko	15
2.8.5	Framover	15
2.9	Eigenkapital og likviditet.....	16
2.9.1	Disponibel kapital	16
2.9.2	Bufferfondet	16
2.9.3	Likviditet	17
2.10	Overordna Kostra-tal	18
2.11	Hovudoversikter.....	19
2.11.1	Rekneskapsskjema 1A - Driftsrekneskapen.....	19
2.11.2	Rekneskapsskjema 2A – Investeringsrekneskapen	19
2.11.3	Balanserekneskapen	20
2.11.4	Økonomisk oversikt drift	21
2.12	Økonomisk oversikt investering	22
3	Likestilling	23
3.1	Kjønnsfordeling i kommunen.....	23
3.2	Kjønnsfordelt lønsstatistikk.....	24
3.3	Kjønnsfordelt oversikt over heiltids- og deltidstilsette.....	26
3.4	Uttak av permisjon sortert på kjønn (i prosent av moglege dagsverk).....	27
3.5	Kjønnsdelt statistikk i forbindelse med personalpolitiske satsingar.....	27
3.6	Tiltak for å fremme likestilling og hindre forskjellsbehandling.....	27
4	Etikk	28

1 Innleiing

Årsmelding 2011 for Førde kommune tek i hovudsak føre seg den økonomiske sida av drifta. Hovudbodskapen i meldinga er korleis tildelte midlar har vorte brukte og med ei forklaring der det er større avvik, og økonomisk status pr. 31.12.11. Vidare inneheld årsmeldinga statusoversikt når det gjeld etikk og likestilling, samt kva planar kommunen har på desse områda.

Driftsrekneskapen 2011 er avslutta i balanse etter at det er gjennomført strykningar ved at avsetjing av mindreforbruk frå rekneskapen 2010 er redusert på 8,5 mill kr. Investeringsrekneskapen 2011 er avslutta med eit udekket beløp på 8 mill kr.

Rekneskapen for 2011 gav eit netto driftsresultat på 0,5 % av driftsinntekter. Til samanlikning var korrigert budsjettert netto driftsresultat for 2011 på 1,8 %. Negativ avkastning på plasserte midlar, meirforbruk i drifta justert for auka skatteinntekter og lågare rentenivå enn budsjettert forklarar resultatet.

Einingane kjem i sum ut med eit meirforbruk på 5,9 mill kr som tilsvarar 1 % av total budsjetttramme. Oppsummert har budsjettstyringa vore god i 2011. Eigenkapitals- og likviditetssituasjonen er relativt god.

I tillegg til årsmeldinga er det utarbeidd årsrapportar for dei ulike sektorane i kommunen. Årsrapporten seier noko om ressursinnsats, spesielle hendingar, resultatvurdering og målsettingar for sektoren.

Til sist blir det utarbeidd eit samledokument som inneheld alle einingane sine årsrapportar, der det store aktivitetsnivået i kommunen blir synleggjort.

Rådmannen vil nytte høve til å takke alle tilsette og politikarane for samarbeidet gjennom fjoråret.

Førde, 12. mars 2012

Ole John Østenstad
Rådmann

2 Økonomisk oversyn

2.1 Driftsresultat

År		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Dritsinntekter	mill kr	-420	-457	-495	-546	-596	-646	-707	-758	-823
Driftsutgifter	mill kr	406	441	484	530	587	632	689	746	811
Brutto driftsresultat	mill kr	-14	-16	-11	-16	-9	-14	-18	-12	-12
Korrigert for avskrivningar	mill kr	-22	-25	-24	-27	-27	-30	-37	-39	-43
Brutto driftsresultat eksl. avskrivningar	mill kr	-36	-41	-35	-43	-36	-44	-55	-51	-55
Netto finanskostnader	mill kr	27	23	17	23	31	62	23	30	51
Netto driftsresultat	mill kr	-9	-18	-18	-20	-5	18	-32	-21	-4
Netto bruk av fondsmidler	mill kr	0	4	12	-3	1	-6	-1	7	4
Rekn.mess. meir-/mindreforbr.	mill kr	-9	-14	-6	-23	-4	12	-33	-14	0

Brutto driftsresultat	% av dr innt	3,3	3,5	2,2	2,9	1,5	2,2	2,5	1,6	1,5
Netto driftsresultat	% av dr innt	2,1	3,9	3,6	3,7	0,8	-2,8	4,5	2,8	0,5
Rekn.mess. meir-/mindreforbr.	% av dr innt	2,2	3,1	1,2	4,2	0,7	-1,9	4,7	1,8	0,0

Førde kommune har eit brutto driftsresultat på 12 mill kr (55 mill kr eksl. avskrivning) for 2011.

Dette er i stor grad i samsvar med tidlegare års brutto driftsresultat.

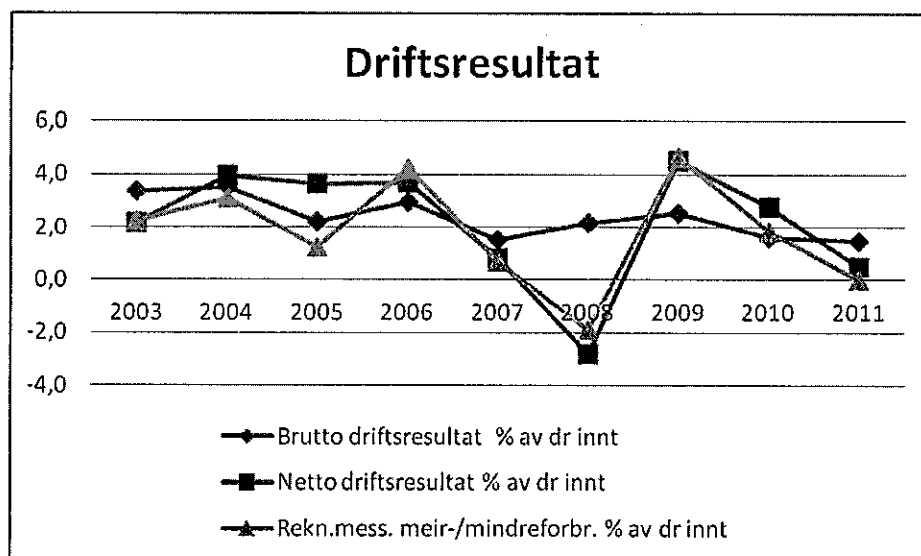
Netto finanskostnader er vesentleg auka frå 2010 og dette skuldast tap på plasserte midlar i 2011.

Netto driftsresultat (resultat før bruk eller avsetning til fond) er svakt i 2011 og utgjør 4 mill kr. Dette som følgje av høg netto finanskostnad.

Driftsrekneskapen for 2011 viser eit meirforbruk på 8,5 mill kr. Likevel er driftsrekneskapen avslutta i balanse etter at det er gjennomført strykningar jf § 9 nr. 2 i forskrift om årsrekneskap og årsberetning, ved at avsetjing av mindreforbruk frå rekneskapen 2010 er redusert med 8,5 mill kr.

Netto driftsresultat er 0,5 % av driftsinntektene i 2011. Tilrådd norm frå departementet er 3,0 %.

Grafen nedanfor viser utvikling i brutto driftsresultat, netto driftsresultat og rekneskapsmessig meir-/mindreforbruk for Førde kommune i % av driftsinntekter frå 2002 til og med 2011. Brutto driftsresultat held seg stabilt medan netto driftsresultat og rekneskapsmessig meir-/mindreforbruk varierer ut frå variasjon i finanskostnad der m.a. avkastning på plasserte midlar inngår.

Tabellen nedanfor forklarar rekneskapsmessig meirforbruk i 2011.

Forklaring til rekneskapsmessig meirforbruk:	Beløp (mill kr)
Tap på plasserte midlar	10,0
Meirforbruk i einingane	5,9
Auka skatteinntekter	-3,6
Netto finanskostnad redusert grunna lågt rentenivå	-2,9
Meir refusjon toppfinansieringsordning ressurskrevjande brukarar	-0,9
Sum	8,5

Rekneskapsmessig meirforbruk for Førde kommune i 2011 var på 8.502.239 kr.

Tap på plasserte midlar og meirforbruk i einingane er årsakene til meirforbruket i 2011. Samtidig har auka skatteinntekter, redusert netto finanskostnad og meir refusjon til ressurskrevjande brukarar nedjustert meirforbruket på 16 mill kr til 8,5 mill kr.

Einingane kjem i sum ut med eit meirforbruk på 5,9 mill kr.

Fleire einingar skil seg ut med større meirforbruk;

- Rådmannen -tilskot til private barnehagar og oppreisningsordning
- Helse og barn – avlastning for barn
- Helsetunet (eining 2 og 3) – overbelegg og høgt sjukefråvær
- Forvaltning drift og vedlikehald (FDV) - straumkostnad
- Teknisk drift -vintervedlikehald

Meirforbruket for desse einingane har vore rapportert i tertialrapportar gjennom året og kjent både for administrativ og politisk nivå.

Dei resterande 38 einingane er nær balanse eller har eit mindreforbruk.

Oppsummert har budsjettstyringa vore god i 2011.

2.2 Driftsinntekter

Driftsinntekter mill kr	Rekneskap 2010	Budsjett 2011	Rekneskap 2011	% av innt	Avvik B-R	% endr 10-11
Skatt på inntekt og formue	-271	-255	-263	32 %	8	-3 %
Rammetilskot frå staten	-113	-245	-241	29 %	-4	114 %
Eigedomsskatt	-22	-23	-23	3 %	0	5 %
Overføringar med krav til motytingar	-177	-93	-152	18 %	59	-14 %
Andre sals- og leigeinntekter	-80	-78	-82	10 %	4	3 %
Andre statlege overføringar	-57	-20	-24	3 %	4	-58 %
Brukarbetalingar	-35	-35	-35	4 %	0	0 %
Andre overføringar	-3	-3	-3	0 %	0	-9 %
Andre direkte og indirekte skattar	0	0	0	0 %	0	
Sum driftsinntekter	-758	-752	-823	100 %	71	9 %

Skatt på inntekter og formue, rammetilskot og eigedomsskatt utgjer til saman 64 % av driftsinntektene til Førde kommune i 2011. Samla budsjettavvik for desse inntektskjeldene er 4 mill kr i 2011. Avviket omfattar auka skatteanslag i etterkant av revidert nasjonalbudsjett.

Overføring med krav til motytingar utgjer det største budsjettavviket på 59 mill kr. Dette avviket omfattar sjukelønsrefusjon og fødselspengar på 27,5 mill kr og mva kompensasjon på 22 mill kr. Desse inntektene vert i mindre grad budsjettert då omfang er usikkert og inntektene tilsvarande har ein utgiftspost.

Mill kr	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Skatt på inntekt og formue	-173	-188	-195	-222	-221	-233	-251	-271	-263
Endring kr frå året før	-15	-15	-7	-27	1	-13	-18	-20	8
Endring % frå året før	8	9	4	14	-1	6	8	8	-3
Eigedomsskatt	-14	-14	-14	-14	-21	-21	-22	-22	-23
Endring kr frå året før	0	1	0	-1	-6	-1	-1	0	-1
Endring % frå året før	3	-6	0	5	45	3	4	0	2

Tabellen ovanfor viser utvikling i skatt på inntekt og formue og eigedomsskatt i perioden 2003 til og med 2011. Skatt på inntekt og formue har auka i tråd med statleg politikk.

Nedgangen frå 2010 til 2011 skuldast at skatteandelen til kommunane vart justert ned ved kommuneopplegget for 2011.

Inntekter frå eigedomsskatt held seg stabilt.

Skattesatsen er uendra, og utgjer 2 promille for bustader og fritidseigedomar og 5 promille for andre eigedomar.

2.3 Driftsutgifter

Driftsutgifter mill kr	Rekneskap 2010	Budsjett 2011	Rekneskap 2011	% av utg	Avvik B-R	% endr 10-11
Lønsutgifter	400	403	433	53 %	30	8 %
Sosiale utgifter	100	113	110	14 %	-3	10 %
Kjøp som inngår i kommunal prod.	106	97	113	14 %	16	7 %
Kjøp som erstatter kommunal prod.	38	34	44	5 %	10	16 %
Overføringer	65	63	71	9 %	8	10 %
Avskrivninger	39	43	43	5 %	0	11 %
Fordelte utgifter	-1	-1	-2	0 %	-1	100 %
Sum driftsutgifter	746	752	812	100 %	60	9 %

Lønsutgifter og sosiale utgifter er største utgiftspost og utgjør 67 % av driftsutgiftene i 2011. Budsjettavviket på 30 mill kr for lønsutgifter har tilsvarende motpost på inntektssida gjennom sjukerefusjon og fødselspengar på ca 27 mill kr.

Avvik mellom budsjett og rekneskap 2011 for kjøp som inngår i kommunal produksjon og kjøp som erstatter kommunal produksjon skuldast meirverdiavgifta som ikkje er budsjettetert og som tilsvarende har ein inntektspost på mva-kompensasjon på 22 mill kr.

Auken i driftsutgifter frå 2010 til 2011 er på 9 %, der lønsvekst utgjør den største auken.

2.4 Budsjettavvik

Tabellen nedanfor viser budsjettavvik for driftsresultat i 2011.

Det er eit positivt budsjettavvik på brutto driftsresultat på 12 mill kr, eit negativt budsjettavvik på finans på 8 mill kr, og på fondsdisposisjonar 4 mill kr, slik at rekneskapsmessig resultat vert 0 kr i 2011. Korrigert budsjett 2011 er justert 15 mill kr i driftsinntekt frå mva-kompensasjon som tilsvarende er overført til investeringsrekneskapen i netto fondsdisposisjonar.

Driftrekneskap mill kr	Rekneskap 2011	Budsjett 2011	Korr. bud 2011	Budsjettavvik
Driftsinntekter	-823	-751	-766	-72
Driftsutgifter	811	751	751	60
Brutto driftsresultat	-12	0	-15	-12
Finansresultat netto	51	44	44	7
Korreksjon for avskrivning	-43	-43	-43	0
Netto driftsresultat	-4	1	-14	-5
Netto fondsdisposisjonar	4	-1	14	5
Rekn.mess mindreforb	0	0	0	0
<i>Brutto driftsresultat % av dr innt</i>	<i>1,6 %</i>	<i>0,0 %</i>	<i>2,0 %</i>	
<i>Netto driftsresultat % av dr innt</i>	<i>0,6 %</i>	<i>-0,1 %</i>	<i>1,8 %</i>	
<i>Rekn.mess. meir/mindre forb</i>	<i>0,0 %</i>	<i>0,0 %</i>	<i>0,0 %</i>	

Einingane har slike avvik:

Ansvar	Tekst	Rekneskap 2011	Budsjett 2011	Avvik	Rapp. avvik	Avvik i %
100	Rådmann	51 139 528	47 867 287	3 272 241	2 265 000	7 %
110	Administrasjonseininga	12 678 055	13 191 082	-513 027	0	-4 %
130	Rekneskap-skatt	6 671 180	7 321 727	-650 547	-400 000	-9 %
140	Fagutvikling og koordinering	14 052 899	15 450 530	-1 397 631	-650 000	-9 %
210	Førde barneskule	15 712 466	15 622 636	89 830	0	1 %
211	Halbrend skule	27 931 092	27 491 463	439 629	250 000	2 %
212	Karstad skule	4 609 460	4 635 294	-25 834	0	-1 %
213	Sunde oppvekstsenter	8 845 622	9 030 872	-185 250	0	-2 %
214	Holsen skule	5 881 388	6 326 557	-445 169	0	-7 %
215	Frøysland skule	1 696 659	1 798 627	-101 968	0	-6 %
216	Angedalen skule	3 504 760	3 722 865	-218 105	0	-6 %
217	Slåtten skule	22 219 114	21 821 903	397 211	250 000	2 %
218	Flatene skule	15 274 023	15 388 562	-114 539	0	-1 %
219	Førde ungdomsskule	22 650 355	23 202 775	-552 420	0	-2 %
230	Førde Norsksenter	6 576 082	6 973 351	-397 269	0	-6 %
250	Kulturskulen	3 500 579	3 626 254	-125 675	0	-3 %
260	PPT	5 202 321	5 563 235	-360 914	0	-6 %
270	Slåtdebakkane barnehage	4 383 514	4 238 237	145 277	0	3 %
271	Halbrend barnehage	6 140 276	6 599 496	-459 220	0	-7 %
272	Vie barnehage	9 021 198	9 192 045	-170 847	0	-2 %
273	Sunde barnehage	4 854 065	5 167 022	-312 957	0	-6 %
274	Solsida barnehage	8 201 531	8 829 465	-627 934	0	-7 %
275	Førde familiebarnehage	5 830 811	5 655 484	175 327	0	3 %
276	Vieåsen barnehage	7 392 904	7 421 180	-28 276	0	0 %
277	Tusenfryd barnehage	8 029 680	8 231 291	-201 611	0	-2 %
278	Hatlehaugen barnehage	4 876 478	5 592 362	-715 884	0	-13 %
279	Ytre Hafstad barnehage	6 117 643	5 996 469	121 174	0	2 %
310	Helse og barn	27 841 267	26 530 183	1 311 084	1 500 000	5 %
314	Kronborg ressurshege	9 867 838	9 897 631	-29 793	300 000	0 %
315	Bu- og miljøtenesta	25 596 611	25 230 185	366 426	0	1 %
320	Legesenter og rehab	14 688 572	14 719 912	-31 340	300 000	0 %
340	Psykiatritenesta	7 620 880	7 754 355	-133 475	0	-2 %
355	NAV *	15 991 182	18 995 583	-3 004 401	0	-7 %
372	Heimetenester	42 371 085	42 491 290	-120 205	314 000	0 %
373	Kjøkkentenesta	6 392 447	6 598 139	-205 692	0	-3 %
374	Helsetunet, skjerma eining	10 617 843	10 656 629	-38 786	0	0 %
375	Helsetunet, eining 2	17 990 804	16 105 289	1 885 515	1 500 000	12 %
376	Helsetunet, eining 3	20 123 255	18 558 068	1 565 187	1 500 000	8 %
500	Kultur	6 567 594	6 604 170	-36 576	0	-1 %
610	Byggesak og arealforvaltning	5 018 337	6 311 387	-1 293 050	-700 000	-20 %
620	Forvaltning, drift og vedlikehald	29 738 168	26 346 233	3 391 935	4 800 000	13 %
650	Brann og redning	8 598 761	7 914 627	684 134	350 000	9 %
670	Teknisk drift	-9 289 259	-13 867 032	4 577 773	2 000 000	-33 %
	SUM EININGANE	532 729 067	526 804 720	5 924 347	13 579 000	1 %
355	NAV- korrigering feil *			1 660 911		
	SUM EININGANE INKL. KORR.	532 729 067	526 804 720	7 585 258	13 579 000	1 %
900	Finansielle føremål	-532 729 067	-526 804 720	2 577 892	7 800 000	0 %
	SUM TOTALT	0	0	10 163 150	21 379 000	0 %
900	Strykningsbestemmelsane			-8 502 239		
	SUM TOTALT INKL. STRYKN.	0	0	0	21 379 000	

Tabellen på førre side viser at einingane kjem i sum ut med eit meirforbruk på 5,9 mill kr. Det er i rekneskapen for 2011 korrigert for tidlegare års manglande inntektsføring av tilskot til kvalifiseringsprogrammet på 1,66 mill kr. Korrigert meirforbruk i einingane i 2011 er derfor 7,6 mill kr som det framkjem av tabellen.

Kollonna rapportert avvik viser varsla avvik i budsjett rapport pr. 31.10.2011 som i sum for einingane varsla eit meirforbruk på 13,6 mill kr.

Kommentar til einingar med større meirforbruk;

- Rådmannen
  - Tilskot til private barnehagar 2,6 mill kr utover budsjettert ramme
  - Oppreisningsordning for omsorgssvikt 0,9 mill kr utover budsjettert ramme
  - Overføring til SNU 0,5 mill kr utover budsjettert ramme
  - Til gode avsette midlar til lønsoppgjær 1 mill kr
- Helse og barn
  - Meirforbruk avlastning og ferietilbod på 1 mill kr
  - Meirforbruk betjening av/og hjelp i avlastningsbustad på 0,4 mill
- Helsetunet (eining 2 og 3)
  - overbelegg
  - høgt sjukefråvær
- Forvaltning drift og vedlikehald (FDV)
  - Høgare straumkostnad enn budsjettert
- Brann og redning
  - Overforbruket skuldast etterbetaling av løn til befall som følgje av inngått avtale.
- Teknisk drift
  - Overforbruk brøyting og strøing 2,1 mill kr
  - Meirkostnad løn grunn vintervedlikehald 0,35 mill kr
  - Reparasjon av vegar etter flaumskader 0,4 mill kr
  - Produksjon av vatn
    - Lågare rentenivå i sjølvkostrekneskapen enn budsjettert 0,6 mil kr
  - Avløpsreinsing
    - Lågare rentenivå i sjølvkostrekneskapen enn budsjettert 1,0 mill kr
    - Meirkostnad levering av slam 0,5 mill kr finansiert ved bruk av fond
    - Kjøp av reservedelar og utstyr 0,3 mill kr finansiert ved bruk av fond
    - Større forbruk kjemikalier 0,1 mill kr finansiert ved bruk av fond

Kommentar til einingar med større mindreforbruk;

- Fagutvikling og koordinering
  - Vakansar som ikkje har blitt erstatta
  - Ungdomstiltaket Skrivarløa har ikkje vore i drift.
- Barnehagane
  - Minimal bruk av vikar ved sjukdom
- NAV
  - Meirinntekter innkrevjing refusjon VTA-plassar 0,24 mill kr
  - Lågare drift på kvalifiseringsprogrammet 0,5 mill kr
  - Generelt underforbruk drift
- Byggesak og arealforvaltning
  - Delvis vakansar og meir inntekter enn budsjettert er årsak til mindreforbruk

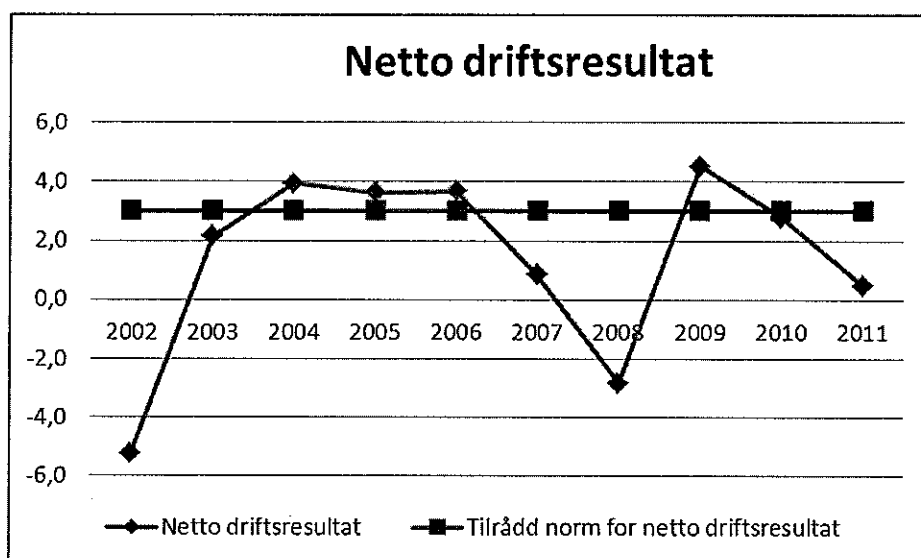
Totalt utgjer meirforbruket 1 % av total budsjett ramme.

Oppsummert har budsjettstyring og budsjett rapportering i 2011 vore god.

2.5 Resultatvurderingar

2.5.1 Driftsresultat og nivå

Netto driftsresultat fortel om driftsinntektene er store nok til å dekkje løpande drift og rente og avdrag på lån. For å sikre ei sunn økonomisk utvikling over tid bør netto driftsresultat utgjere 3 % av brutto driftsinntekter. Kommunen vil då ha ein buffer for å møte uventa utgifter eller svikt i inntekter, kunne eigenfinansiert investeringar og generelt ha handlefridom og evne til å fornye og utvikle eigedomsmasse og andre ressursar som vert brukt i tenesteproduksjonen.

I 2011 oppnådde Førde kommune eit netto driftsresultat som utgjør 0,5 % av brutto driftsinntekter, mot 2,8 % i 2010. Snittet for netto driftsresultat er 1,4 % av brutto driftsinntekter for perioden 2002-2011 dvs kring det halve av norma, sjølv med 4 av åra over normnivå.

2.5.2 Finanspostar

	Rekneskap 2010	Budsjett 2011	Rekneskap 2011
Renter frå fakturering	-107 526	-100 000	-120 925
Renteinntekter	-4 432 425	-6 750 000	-4 801 600
Utbytte og eigaruttak	-5 840 682	-5 850 000	-5 820 992
Gevinst finansielle instrument	-11 024 975	-7 500 000	0
Mottokne avdrag på utlån	-323 899	-100 000	-380 920
Sum eksterne finansinntekter	-21 729 507	-20 300 000	-11 124 437
Morarenter	14 767	23 000	7 539
Renteutgifter	22 940 449	32 570 000	27 439 456
Tap finansielle instrument	0	0	2 453 467
Avdragsutgifter	28 476 010	31 380 000	31 507 515
Utlån	273 190	200 000	232 811
Sum eksterne finansutgifter	51 704 417	64 173 000	61 640 788
Netto eksterne finanskostnader	29 974 909	43 873 000	50 516 351
Korrigerings utbytte	5 840 682	5 850 000	5 820 992
Korrigerings gevinst/tap finansielle instrument	11 027 975	7 500 000	-2 453 467
Rente og investeringskompensasjon	-3 893 813	-4 197 000	-4 031 817
Netto rente- og avdragskostnad	42 949 753	53 026 000	49 852 059

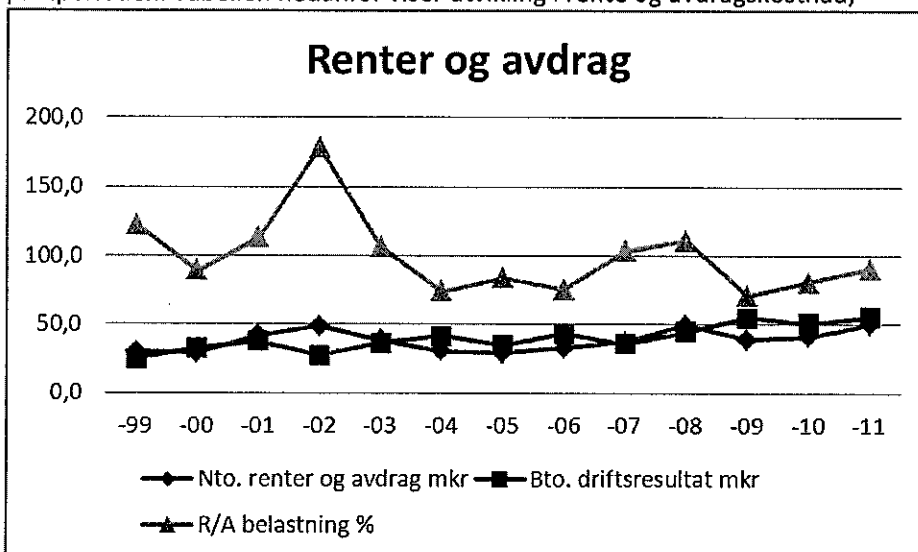
Tabellen ovanfor viser samanstilling av finanspostar i budsjett/rekneskap 2011 og rekneskap 2010. Netto eksterne finanskostnader utgjer 50,5 mill kr i 2011 samanlikna mot eit budsjett på 43,9 mill kr. Dette gjev eit negativt avvik på 6,4 mill kr for netto eksterne finanskostnader. Det negative avviket skuldast tap på finansielle instrument.

Til samanlikning utgjorde netto eksterne finanskostnader 30 mill kr i 2010.

Inkludert i det negative avviket på netto eksterne finanskostnader, er utbytte og gevinst på plasserte midlar. I tillegg bør netto eksterne finanskostnader sjåast opp mot rentekompensasjon Førde kommune mottar for investeringar innan sjukeheim, omsorgsbustader og skulelokale.

Korrigert for desse faktorane er netto rente- og avdragskostnad 49,9 mill kr i 2011. Dette utgjer eit positivt avvik på 3,1 mill kr samanlikna med budsjettet for 2011.

Lågare rentenivå enn budsjettert forklarar det positive avviket på 3,1 mill kr for netto rente- og avdragskostnad. I vedteken økonomiplan for 2012-2015 er det teke høgde for renteauke i planperioden. Tabellen nedanfor viser utvikling i rente og avdragskostnad;

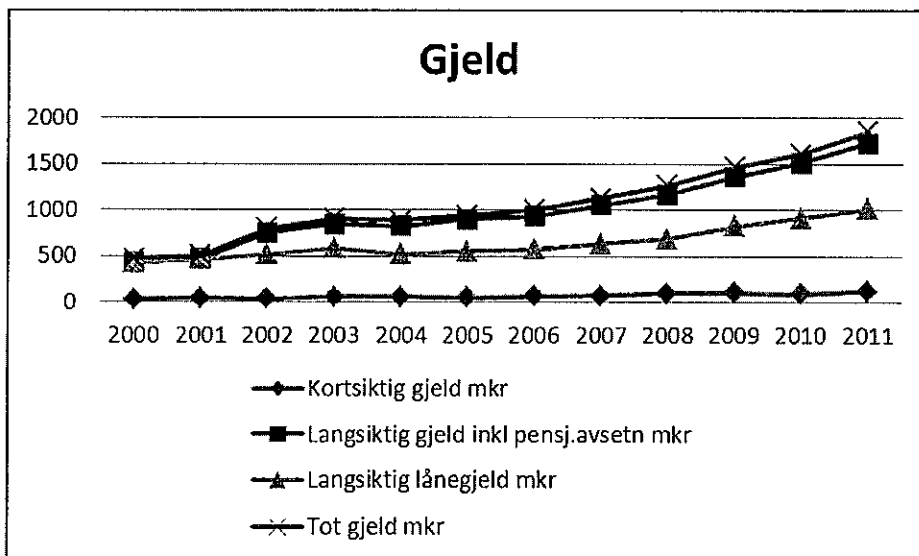
2.6 Gjeld

Langsiktig gjeld har auka med ca 98,9 mill kr frå 914 mill kr i 2010 til 1 012,9 mill kr i 2011. Ein vesentleg del av den langsiktige gjelda vedrører VAR, sjølvfinansierte prosjekt eller lån til vidare utlån gjennom Husbanken. Gjelda er i hovudsak vanlege gjeldsbrevlån i Kommunalbanken, Klip, og lån på særskilde vilkår i Husbanken, og har eit restavdragsnitt på ca 25 år.

	31.12.2011	%
Lån med pt rente/nibor	581	57 %
Lån med fast rente	374	37 %
Husbanklån	58	6 %
Sum langsiktig gjeld	1013	100 %

Snittrenta i 2011 var 3,0 % for flytande rente og 3,36 % inkludert fastrente.

Grafen nedanfor viser utvikling i gjeldsnivå i perioden 2000 til 2011 for Førde kommune;

Langsiktig lånegjeld er aukande. Vi har ikkje rekneskapsmessig skilt mellom lån til sjølvfinansierende prosjekt som VAR, lån til ordinære investeringar og lån til vidare utlån. For lån til VAR vil rente og avdrag bli dekkja av gebyr. Renter og avdrag for ordinære investeringar må vi dekkje over driftsbudsjettet.

Vi har og ein del lån der vi får dekkja rentekostnadene for lånet, men må sjølve betale avdraga. Det gjeld lån til vedlikehald og opprusting av skulebygg, lån til omsorgsbustader og lån til helsetunet.

I handlingsplanen har vi som mål at nye lån ikkje skal overstige det vi betaler ned i årlege avdrag. Dette for at gjelda ikkje skal auke. Dette bør vere eit absolutt krav for lån til prosjekt som ikkje er sjølvfinansierte.

2.7 Investeringar

HOVEDOVERSIKT INVESTERINGSREKNESKAP mill. kr.					
	Reks 2010	Büds 2011	Reks 2011	R11/B11	R11/R10
Sum inntekter	-17	-28	-24	4	1,41
Sum utgifter	188	91	154	63	0,82
Sum finanstransaksjonar	62	7	58	51	0,94
FINANS.BEHOV	233	70	188	118	0,81
Sum finansiering	-227	-70	-180	-110	0,79
UDEKKA/UDISP	7	0	8	8	1,14

Tabellen ovanfor viser at det har vore stor aktivitet innan investeringsprosjekt i 2011. Mange investeringsprosjekt går over fleire budsjett- og rekneskapsår. Prosjekt som ikkje er avslutta vert vidareført til neste års rekneskap, og rekneskapan kan difor framstå med over eller underskot avhengig av kor langt dei ulike prosjekta har kome. I den grad det syner seg at budsjettet for eit prosjekt ikkje held vert det lagt fram sak om tilleggfinansiering før prosjektet vert endelig avslutta. Dersom det syner seg at eit prosjekt har vorte rimeligare enn budsjettet vert det lagt fram sak om å overføre restløyvinga til anna prosjekt som manglar finansiering.

Investeringsrekneskapan for 2011 vert gjort opp med ein sum på 8 mill kr som ikkje er dekkja. Det vert lagt fram eiga sak til bystyret om tilleggsløyving dersom det er naudsynt.

Tabellen nedanfor viser prosjekt med rekneskapsført kostnad over 2 mill kr i 2011. Det største enkeltprosjektet i 2011 har vore omsorgsbustadar ved Helsetunet for 36,1 mill.

Prosjekt (> 2 mill kr)	Rekneskap 2011
Omsorgsbustadar ved Helsetunet 2010	36 143 178
Hafstadvegen 11 nr. 5, 2010	2 026 062
Rådhus hovudprosjekt 2010	18 423 051
Oppgradering Førdehuset - 2009	6 790 547
Sunde oppvekstsenter - 2010	7 732 321
Silanlegg Øyrane	6 241 547
Rehabilitering Halbrend skule	28 438 340
Meierikvartalet-veg/gangveg/fortau 2009	5 103 835
Formidlings-/startlån	36 814 113
Kjøp av Fjellvegen 14	4 614 700
Ombygging Prestebøen 8 - 2011	3 000 000
Kjøp av eigedom. jf utbyggingsavtale Hafstd bydel	3 481 950
Kjøp av eigedom, Veglo 5	3 742 798
Vegkryss - E39 ved Spesialvarer	2 250 000
Sum	164 802 441

2.8 Finansplasseringar

2.8.1 Bakgrunn

I samband med retta emisjon i Sunnfjord Energi A/S fekk Førde kommune utbetalt eit eingongsbeløp på kr 73 955 200,- i 2000. Heile summen var opphavleg sett av til fond, og 60 mill kr vart plassert i verdipapir. I tillegg plasserte Førde kommune ca 10 mill kr i verdipapirfond i samband med erstatning for tapt utbygging av Gaularvassdraget.

2.8.2 Avkastning

Statusrapport finansinvesteringar						Fonds-	Sum	2010	2009	2008
31.12.2011				DnB	Carnegie	forvalt.	31.12.2011			
Avkastning										
Sum aktivklassar:										
Verdiauke totalt	mkr	hittil i året	-0,5	-1,1	-0,8	-2,5	11,0	16,3	-12,8	
Verdiauke totalt	%	hittil i året	-1,1	-1,9	-4,5	-2,0	9,5	16,5	-11,5	
Samanlikn.grunn	%	hittil i året	2,1	1,0	-3,4	-0,1	8,0	13,1	-8,8	
Akkumulert snitt	% pa	frå start 231100					6,1	5,7	4,4	
Pr aktivklasse:										
Rentepapir	%	hittil i året	5,5	5,5	3,4	4,8	5,3	6,1	8,1	
Samanlikn.grunn	%	hittil i året	6,1	6,1	3,6	5,3	4,2	2,9	9,7	
Alternative inves	%	hittil i året					5,2	10,2	-12,5	
Samanlikn.grunn	%	hittil i året					2,3	2,1		
Aksjer	%	hittil i året	-8,6	-14,8	-12,9	-12,1	16,6	36,3	-37,6	
Samanlikn.grunn	%	hittil i året	-8,3	-9,3	-10,9	-9,5	14,4	34,5	-35,2	
Inv.volum og r										
Sum aktivklassar:										
Verdi totalt	mkr	perioodeslutt	48,8	56,8	17,9	123,5	126,0	115,0	98,7	
Rapportert stand	%	perioodeslutt	8,1	6,7	7,3	7,4	7,6	8,7	9,8	
		frå start	24 m	36 m						
Pr aktivklasse:										
Renter	%	perioodeslutt	65,8	67,3	56,1	63,1	58,2	54,7	61,5	
Alternative inv	%	perioodeslutt					0,0	5,1	5,6	
Aksjer	%	perioodeslutt	34,2	32,7	43,9	36,9	41,8	40,2	32,9	
Pr aktivklasse:										
Renter	mkr	perioodeslutt	32,1	38,3	10,0	80,4	73,4	62,8	60,7	
Alternative inv	mkr	perioodeslutt					0,0	5,8	5,5	
Aksjer	mkr	perioodeslutt	16,7	18,6	7,9	43,1	52,6	46,2	32,5	

Resultatet i 2011 er som forventat negativt med -2,5 mill kr eller -2,0 %. Det er den negative avkastninga på aksjar, på grunn situasjonen i verdsøkonomien og den europeiske gjeldskrisa, som forklarar den negative avkastninga. Totalt budsjettavvik er 10 mill kr då det er budsjettert med 7,5 mill kr i avkastning på plasserte midlar i 2011.

Forvaltarane våre har oppnådd eit svakare resultat enn tilsvarende marknad i alle aktivklassar.

2.8.3 Akkumulert avkastning

Akkumulert avkastning 31.12.2011 er 54,5 mill kr eller 5,3 % p.a. i snitt, mot ei langsiktig norm på > 6 %. Det er 1,1 % over tilsvarende marknadsrente, eller 13,6 mill kr. I vår historikk har denne meiravkastninga hittil høgst vore opp i 2,9 % i 2006.

2.8.4 Rammer og risiko

Plasseringane ligg innanfor rammene med 63,1 % av investeringsvolumet i rentefond, mot norm 65 %; og med 36,9 % i aksjefond mot norm 35 %. Standardavviket er 7,4 % mot vår langsiktige norm på mindre enn 7 %.

2.8.5 Framover

Etter tiltakande oppsving sidan sommaren 2009, avtok veksten i eurolanda på ny gjennom 2011. Den økonomiske aktiviteten låg i 3. kvartal i fjord framleis lågare enn då finanskrisa satte inn mot slutten av 2007. Korttidsstatistikk og prognoser tyder på ein ny nedgang i aktivitetsnivået i tida framover, ein såkalla double dip. Så langt i 2012 har aksjemarkedet hatt eit positivt oppsving.

Bufferfondet for finansinvesteringane utgjer 15 mill kr som er 1 % av plasserte midlar. I samband med gjennomført strykningar av avsetjing til disposisjonsfond i 2011 på 8,5 mill kr, kan ein sjå dette opp mot bufferfondet då meirforbruket i hovudsak skuldast negativ avkastning på plasserte midlar. Bufferfondet er likevel ikkje omfatta av denne strykninga då avsetjing av mindreforbruket frå rekneskapen 2010 gjaldt generelt disposisjonsfond. Bufferfondet er derfor uendra frå 2010.

2.9 Eigenkapital og likviditet

2.9.1 Disponibel kapital

Fond og overskott	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Disposisjonsfond	12	20	25	14	13	48	49	29	59	48
Bunde driftsfond	15	14	16	37	42	30	35	43	44	45
Akkumulert overskott	0	2	11	17	32	11	11	33	14	0
Akkumulert underskott	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum	27	36	52	68	87	89	95	105	117	93
Ubundne investeringsfond	52	55	58	50	53	66	68	58	59	57
Bundne investeringsfond	27	24	33	31	30	5	7	23	17	32
Sum	79	79	91	81	83	71	75	81	76	89
Oppspart kapital	106	115	143	149	170	160	170	186	193	182
Av dette bundne fond	42	38	49	68	72	35	42	66	61	77
Frie fond	64	77	94	81	98	125	128	120	132	105

Grunna gjennomgåande positive rekneskapsresultat har vi klart å byggje opp ein god eigenkapital.

2.9.2 Bufferfondet

Bufferfondet inngår i den summen som i tabellen over står som disposisjonsfond. Fondet har som funksjon å kunne møte situasjonar med negativt resultat ut frå svingingar ein veit kjem på finansinvesteringar.

Bufferfond	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Avkastning/indeksregulering		4,9	2,1	2,6	0,0	1,2	0,0	8,2	0,0
Dekn underskot							-11,8		
Saldo 31.12	7,9	12,8	14,9	17,5	17,5	18,7	6,9	15,1	15,1

Grunna underskot i 2008 vart ikkje fondet indeksregulert i 2009. Tvert i mot vart fondet svekka med 11,8 mill som gjeld rekneskapsmessig underskot i 2008.

Ved disponering av overskotet for 2009 vart 8,2 mill kr tilført bufferfondet i 2010.

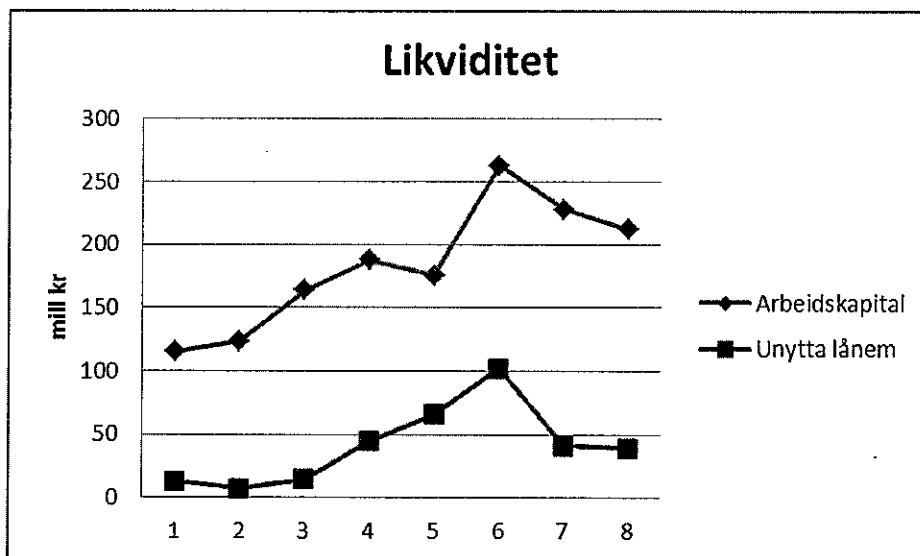
Ved utgangen av 2011 består bufferfondet av 15,1 mill kr.

Utviklinga i saldoen på bufferfondet vil avhenge av kor mykje som kvart år vart tilført av gevinst på plasserte midlar, og kor mykje som vart teke ut til bruk i budsjettet.

2.9.3 Likviditet

Førde kommune har klart seg utan kassakreditt dei siste åra, i og med at vi har såpass gode reservar at vi taklar svingingar i inntekts- og utgiftsstraumar.

Likviditeten vert vurdert til å vera relativt god.

2.10 Overordna Kostra-tal

Kostra-tal representerer den andre vinklinga på økonomisk informasjon om kommunal drift, ved at dei mellom anna refererer til relevante samanlikningskommunar. Dette er like viktig overordna informasjon som kommunens eigne samanstillingar av rekneskap mot budsjett og mot eigen historikk.

Kostra-tal vert tilgjengeleg 15.03.10 frå SSB, og vert tekne med i årsrapporten i staden.

2.11 Hovudoversikter

2.11.1 Rekneskapsskjema 1A - Driftsrekneskapen

Linjenr.	Tekst	Rekneskap 2010	Budsjett 2011	Rev. Budsjett 2011	Rekneskap 2011
LN01	Skatt på inntekt og formue	-270 649 461	-251 518 000	-255 455 000	-263 255 499
LN02	Ordinært rammetilskot	-112 682 140	-245 352 000	-245 352 000	-241 113 640
LN03	Skatt på eiendom	-22 023 615	-22 600 000	-22 600 000	-22 509 342
LN04	Andre direkte eller indirekte skattar	-132 755	0	0	-132 755
LN05	Andre generelle statstilskot	-57 130 892	-13 930 600	-19 640 000	-23 637 816
LN06	Sum frie disponible inntekter	462 618 863	533 400 600	543 047 000	550 649 052
LN07	Renteinntekter og utbytte	-21 405 608	-20 200 000	-20 200 000	-10 743 517
LN08	Renteutg., provisjon o.a. finansutg.	22 955 216	32 568 000	32 593 000	29 900 462
LN09	Avdrag på lån	28 476 010	31 280 000	31 380 000	31 507 515
LN10	Netto finansinntekter/-utgifter	30 025 618	43 648 000	43 773 000	50 664 459
LN12	Til ubundne avsetningar	34 200 593	0	12 680 858	4 178 619
LN13	Til bundne avsetningar	6 954 794	1 842 900	7 552 300	9 475 550
LN14	Bruk av tidl. å. rekn.m. mindreforbr	-32 884 156	-3 500 000	-12 680 858	-12 680 858
LN15	Bruk av ubundne avsetningar	-2 461 153	-1 000 000	-5 000 000	-3 777 039
LN16	Bruk av bundne avsetningar	-5 648 116	-3 359 878	-3 359 878	-8 032 182
LN17	Netto avsetningar	161 962	-6 016 978	-807 578	-10 835 910
LN18	Overført til investeringsbudsjettet	7 017 329	0	0	15 450 370
LN19	Til fordeling drift	-425 413 954	-495 769 578	-500 081 578	-495 370 133
LN20	Sum fordelt til drift (frå skjema 1B)	411 777 643	495 769 578	500 081 578	495 370 133
LN21	Rekneskapsmessig meir-/mindreforbr	-13 636 311	0	0	0

2.11.2 Rekneskapsskjema 2A – Investeringsrekneskapen

Linjenr.	Tekst	Rekneskap 2010	Budsjett 2011	Rev. budsjett 2011	Rekneskap 2011
LN01	Investeringar i anleggsmidlar	189 457 066	30 390 000	91 254 245	155 087 123
LN02	Utlån og forskotteringar	13 865 290	0	0	26 339 340
LN03	Avdrag på lån	17 410 546	0	0	1 911 068
LN04	Avsetningar	29 707 218	0	6 853 179	28 734 581
LN05	Årets finansieringsbehov	250 440 120	30 390 000	98 107 424	212 072 113
LN07	Bruk av lånemidlar	-200 990 333	-24 508 800	-55 653 635	-129 923 077
LN08	Inntekter frå sal av anleggsmidlar	-1 295 644	0	0	-3 038 611
LN09	Tilskot til investeringar	-8 490 548	-3 000 000	-27 423 000	-11 805 719
LN10	Mottekne avdrag på utlån og refusjonar	-14 607 420	0	-2 513 266	-20 051 273
LN11	Andre inntekter	-418 604	0	0	-1 516 878
LN12	Sum ekstern finansiering	-225 802 549	-27 508 800	-85 589 901	-166 335 558
LN13	Overført frå driftsbudsjettet	-7 017 329	-2 881 200	-8 754 286	-15 450 370
LN14	Bruk av avsetningar	-10 767 062	0	-3 763 237	-22 258 369
LN15	Sum finansiering	-243 586 940	-30 390 000	-98 107 424	-204 044 296
LN16	Udekket/udisponert	6 853 180	0	0	8 027 816

2.11.3 Balanserekneskapen

Linjenr.	Tekst	Rekneskap 2010	Rekneskap 2011
LN01	A. Anleggsmidler	1 823 202 360	1 949 923 654
LN02	.... Faste eiendomar og anlegg	1 146 959 007	1 249 383 864
LN03	.... Utstyr, maskiner og transportmidlar	31 234 245	35 599 714
LN04	.... Utlån	48 179 464	63 918 137
LN05	.... Aksjar og andelar	57 134 202	58 214 143
LN051	.... Pensjonsmidlar	539 695 442	542 807 796
LN06	B. Omløpsmidlar	318 652 349	340 141 732
LN07	.... Kortsiktige fordringar	41 720 770	66 148 017
LN071	.... Premieavvik	20 687 934	22 863 078
LN10	.... Obligasjonar	125 979 620	123 526 152
LN11	.... Kasse, postgiro, bankinnskot	130 264 025	127 604 485
LN12	SUM EIGEDLER (A+B)	2 141 854 709	2 290 065 387
LN13	C. Egenkapital	-535 285 447	-438 372 367
LN14	.... Disposisjonsfond	-59 176 986	-47 521 352
LN15	.... Bundne driftsfond	-44 416 297	-44 943 867
LN16	.... Ubundne investeringsfond	-59 032 112	-56 978 411
LN17	.... Bundne investeringsfond	-16 606 571	-32 211 771
LN171	.... Endring i regnskapsprinsipp som påvir. AK dri	-176 735	-176 735
LN 18	.... Regnskapsmessig mindreforbruk	-13 636 311	
LN192	.... Udekket i investeringsrekneskap	6 853 180	8 027 816
LN21	.... Kapitalkonto	-349 093 615	-264 568 048
LN219	D. Gjeld	-1 606 569 262	-1 851 693 019
LN22	Langsiktig gjeld	-1 514 867 444	-1 723 902 698
LN221	.... Pensjonsforpliktingar	-600 828 012	-710 970 162
LN25	.... Andre lån	-914 039 432	-1 012 932 536
LN26	Kortsiktig gjeld	-91 701 816	-127 790 321
LN28	.... Anna kortsiktig gjeld	-85 678 470	-118 766 573
LN281	.... Premieavvik	-6 023 346	-9 023 748
LN29	SUM EIGENKAPITAL OG GJELD (C+D)	-2 141 854 709	-2 290 065 387
LN30	E. Memoriakonto		0
LN31	.... Ubrukte lånemidler	40 825 864	39 253 817
LN33	.... Motkonto for memoriakontiane	-40 825 864	-39 253 817

2.11.4 Økonomisk oversikt drift

Linjenr	Tekst	Rekneskap 2010	Budsjett 2011	Rekneskap 2011
LN03	Brukarbetalingar	-35 097 036	-34 702 300	-35 423 580
LN04	Andre sals- og leigeinntekter	-79 751 046	-77 798 382	-82 350 388
LN05	Overføringar med krav til motytingar	-177 074 874	-92 685 531	-152 464 423
LN06	Rammetilskot frå staten	-112 682 140	-245 352 000	-241 113 640
LN07	Andre statlege overføringar	-57 130 892	-19 640 000	-23 637 816
LN08	Andre overføringar	-3 275 296	-2 916 000	-2 533 323
LN09	Skatt på inntekt og formue	-270 649 461	-255 455 000	-263 255 499
LN10	Eigedomsskatt	-22 023 616	-22 600 000	-22 509 342
LN11	Andre direkte og indirekte skattar	-132 755	0	-132 755
LN12	B. SUM DRIFTSINNTEKTER	-757 817 116	-751 149 213	-823 420 765
LN14	Lønsutgifter	400 160 974	402 909 525	432 641 062
LN15	Sosiale utgifter	99 848 929	112 619 798	109 950 077
LN16	Kjøp som inngår i kommunal prod.	105 547 192	96 826 896	113 018 199
LN17	Kjøp som erstattar kommunal prod.	37 917 169	33 662 270	44 416 663
LN18	Overføringar	64 552 518	62 799 502	70 752 193
LN19	Avskrivningar	38 701 892	43 181 073	43 176 276
LN20	Fordelte utgifter	-1 000 178	-969 200	-2 488 237
LN21	C. SUM DRIFTSUTGIFTER	745 728 496	751 029 864	811 466 231
LN23	D. BRUTTO DRIFTSRESULTAT (B-C)	-12 088 620	-119 349	-11 954 534
LN25	Renteinntekter, utbytte og eigaruttak	-21 405 609	-20 200 000	-10 743 517
LN26	Mottekne avdrag på lån	-323 899	-100 000	-380 920
LN27	E. SUM EKSTERNE FINANSINNTEKTER	-21 729 508	-20 300 000	-11 124 437
LN29	Renteutg., provisjon o.a. finansutg.	22 955 216	32 593 000	29 900 462
LN30	Avdragsutgifter	28 476 010	31 380 000	31 507 515
LN31	Utlån	273 190	200 000	232 811
LN32	F. SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER	51 704 416	64 173 000	61 640 787
LN34	G. RESULTAT EKST. FINANS.TRANS. (E-F)	29 974 908	43 873 000	50 516 350
LN35	Motpost avskrivningar	-38 701 892	-42 946 073	-43 176 276
LN36	I. NETTO DRIFTSRESULTAT	-20 815 604	807 578	-4 614 460
LN38	Bruk av tidl. års rekn.messige mindreforbr.	-32 884 156	-12 680 858	-12 680 858
LN39	Bruk av disposisjonsfond	-2 461 153	-5 000 000	-3 777 039
LN40	Bruk av bundne fond	-5 648 116	-3 359 878	-8 032 182
LN42	J. SUM BRUK AV AVSETNINGAR	-40 993 425	-21 040 736	-24 490 079
LN44	Overført til investeringsrekneskapen	7 017 329	0	15 450 370
LN46	Avsetningar disposisjonsfond	34 200 593	12 680 858	4 178 619
LN47	Avsetningar til bundne fond	6 954 794	7 552 300	9 475 550
LN49	K. SUM AVSETNINGAR	48 172 716	20 233 158	29 104 539
LN51	L. REKN.MESS. MEIR-/MINDREFORBR. (I+J-K)	-13 636 313	0	0

2.12 Økonomisk oversikt investering

Linjenr	Tekst	Rekneskap 2010	Budsjett 2011	Rekneskap 2011
LN03	Sal av driftsmidler og fast eiendom	-1 295 644	0	-1 266 145
LN04	Andre salsinntekter	-50 353	0	-1 235 200
LN05	Overføringer med krav til motyting	-6 614 842	-676 400	-9 675 261
LN06	Statlege overføringer	-6 293 314	-16 055 000	-1 354 306
LN07	Andre overføringer	-2 197 234	-11 368 000	-10 451 413
LN08	Renteinntekter og utbytte	-368 251	0	-281 678
LN09	L. SUM INNTEKTER	-16 819 638	-28 099 400	-24 264 003
LN11	Lønsutgifter	195 271	2 112 000	298 016
LN12	Sosiale utgifter	46 684	183 000	84 645
LN13	Kjøp som inngår i kommunal prod.	166 672 485	76 135 113	129 399 012
LN14	Kjøp som erstatter kommunal prod.	611 200	0	1 289 282
LN15	Overføringer	19 030 199	11 322 600	21 474 427
LN16	Renteutgifter og omkostninger	1 440 774	1 501 532	1 506 869
LN17	Fordelte utgifter	480 000	0	0
LN18	M. SUM UTGIFTER	188 476 613	91 254 245	154 052 252
LN20	Avdragsutgifter	17 410 546	0	1 911 068
LN21	Utlån	13 865 290	0	26 339 340
LN22	Kjøp av aksjar og andelar	980 453	0	1 034 871
LN23	Dekking av tidl. års udekka	26 164 674	6 853 179	6 853 180
LN24	Avsetn. til ubundne inv.fond	1 168 107	0	200 000
LN25	Avsetn. til bundne fond	2 374 437	0	21 681 402
LN27	N. SUM FINANS.TRANS.	61 963 507	6 853 179	58 019 861
LN28	O. FINANS.BEHØV.(M+N=L)	233 620 482	70 008 024	187 808 109
LN30	Bruk av lån	-200 990 333	-55 653 635	-129 923 077
LN31	Mottekne avdrag på utlån	-7 992 578	-1 836 866	-10 376 012
LN32	Sal av aksjar og andelar	0	0	-1 772 466
LN33	Bruk av tidl. års udisponert	0	-955 453	-955 453
LN34	Overføringer frå driftsrekn.	-7 017 329	-8 754 286	-15 450 370
LN35	Bruk av disposisjonsfond	-1 187 039	0	-12 057 215
LN36	Bruk av ubundne inv.fond	-408 467	-200 000	-2 253 701
LN37	Bruk av bundne fond	-9 171 557	-2 607 784	-6 992 000
LN39	R. SUM FINANSIERING	-226 767 303	-70 008 024	-179 780 293
LN40	S. UDEKKA/UDISP.(O=R)	6 853 179	0	8 027 816

Det vert elles vist til notar og merknader i rekneskapsdokumentet.

3 Likestilling

3.1 Kjønnfordeling i kommunen

Kommune har slik fordeling mellom kvinnelege og mannlege arbeidstakarar, fordelt på dei ulike einingane pr 31.12.2011: (Oversynet viser tilsette i alle typar stillingar som kommunen har eit løna arbeidsforhold til i samsvar med HTA)

Eining	Namn på eining	Tal kvinner			Tal menn			Sum		
		2011	2010	2009	2011	2010	2009	2011	2010	2009
100	Rådmann	2	1	1	4	4	4	6	5	5
110	Administrasjons stab	19	16	20	6	4	3	25	20	23
120	IKT	0	0	1	12	12	11	12	12	12
130	Rekneskap-skatt	15	15	15	5	6	6	20	21	21
140	Fagutvikling og koordinering	14	7	5	3	5	7	17	12	12
210	Førde barneskule	27	23	25	10	12	9	37	35	34
211	Halbrend skule	32	32	34	20	20	18	52	52	52
212	Karstad skule	10	8	8	1	2	1	11	10	9
213	Sunde oppvekstsenter	16	13	12	5	4	4	21	17	16
214	Holsen skule	14	15	11	1	3	1	15	18	12
215	Frøysland skule	3	3	3	0	0	0	3	3	3
216	Angedalen skulen	6	6	5	1	1	1	7	7	6
217	Slåtten skule	40	40	37	14	14	16	54	54	53
218	Flatene skule	29	32	38	6	6	9	35	38	47
219	Førde ungdomsskule	26	24	24	20	20	19	46	44	43
230	Førde Norsksenter	12	10	10	5	7	6	17	17	16
250	Kulturskule	7	8	7	9	7	10	16	15	17
260	PPT	11	13	11	4	4	4	15	17	15
270	Slåttebakkane barnehage	15	13	11	0	0	0	15	13	11
271	Halbrend barnehage	17	16	24	2	2	4	19	18	28
272	Vie barnehage	27	25	28	3	4	1	30	29	29
273	Sunde barnehage	18	16	17	2	2	1	20	18	18
274	Solsida barnehage	21	22	25	4	4	4	26	26	29
275	Førde familiebarnehage	17	16	13	0	0	0	17	16	13
276	Vieåsen barnehage	20	19	17	3	3	4	23	22	21
277	Tusenfryd barnehage	19	18	19	3	2	2	22	20	21
278	Hatlehaugen barnehage	14	13	19	1	1	0	15	14	19
279	Ytre Hafstad barnehage	13	16	-	1	1	-	14	17	-
310	Helse og born ⁽¹⁾	43	55	51	4	17	16	47	72	67
314	Kronborg ressurslage	16	14	15	5	6	5	21	20	20
315	Bu- og miljøtenesta	51	43	38	12	12	10	63	55	48
320	Legesenter og rehabilitering ⁽¹⁾	21	-	-	11	-	-	32	-	-
340	Psykiatritenesta	21	21	20	8	9	10	29	30	30
355	NAV	13	12	13	2	2	4	15	14	17
372	Heimetenester	93	89	84	11	5	6	104	94	90
373	Kjøkkentenesta	16	15	17	1	3	1	17	18	18

Eining	Namn på eining	Tal kvinner			Tal menn			Sum		
		2011	2010	2009	2011	2010	2009	2011	2010	2009
374	Helsetunet, skjerma eining	27	24	24	1	1	1	28	25	25
375	Helsetunet, eining 2	39	31	32	0	0	0	39	31	32
376	Helsetunet, eining 3	44	38	42	4	2	1	48	40	43
500	Kultur	16	14	15	10	8	9	26	22	24
610	Byggesak og arealforvaltning	3	2	-	10	11	-	13	13	-
620	FDV	38	39	42	29	22	23	67	61	65
650	Brann og redning	1	1	-	20	20	-	21	21	-
670	Teknisk drift	1	1	1	15	14	14	16	15	15
	Sum tilsette ⁽²⁾	877	839	833	279	282	275	1156	1121	1108
	Prosentvis fordeling	75,9	74,8	75,2	24,1	25,2	24,8			
	Årsverk	675	659	642	230	232	220	905	891	862

⁽¹⁾Helse og born blei 1.1.2011 delt i to einingar; Helse og born og Legesenter og rehabilitering

⁽²⁾ Sum tilsette totalt samsvarar ikkje med summen av tal tilsette i alle einingane til saman då det er fleire tilsette som arbeider på fleire einingar og som såleis står oppført fleire stadar

Kommentar:

Tal tilsette auka med 35 frå 2010 til 2011. Tal årsverk auka tilsvarande med 14. Andelen menn utgjer 24,21% av den totale arbeidsstokken, noko som er ein reduksjon på 1,1 % frå 2010. Kvinner utgjer såleis om lag 76 % av alle tilsette i Førde kommune. Det er 1 % lågare enn normalt i kommunesektoren.

3.2 Kjønnfordelt lønsstatistikk

Gjennomsnittleg årsløn alle tilsette						
	2011	2010	2009	2008	Auke i % frå 2010 til 2011	Auke i % frå 2008 til 2011
Kvinner	379 534	367 860	348 751	336 951	3,17	12,64
Menn	414 065	399 322	385 055	368 621	3,69	12,33
Alle	388 481	376 097	358 016	345 392	3,29	12,48

Kommentar:

Lønsskilnaden har si årsak i at flest kvinner er tilsette i låglønna yrke som reinhald, kontor og i dei forskjellige fagarbeidaryrka. Flest menn er i stillingar kor det er krav om høgare utdanning. Lønsskilnad mellom kvinner og menn skal ikkje førekome innafør same stillingstype.

Ser vi perioden 2010-2011 så auka løna for menn 0,5 % meir enn kvinner. Samanliknar vi derimot perioden 2008 – 2011, så er det kvinnene som har hatt ein lønsauke som har vore 0,3 % høgare enn menn. Så bildet varierer frå år til år.

Gjennomsnittleg årsløn i respektive lønsgruppe sortert på kvinner og menn				
Lønsgruppe	Gjennomsnitt løn kvinner	Gjennomsnitt løn menn	Differanse i kroner mellom kvinner og menn si løn	Differanse i prosent mellom kvinner og menn si løn
GRP 1 (inga utd.)	303 925	298 293	5 632	1,85
GRP 2 (fagarb. utd.)	338 785	352 366	-13 581	-4,01
GRP 3 (høgsskuleutd.)	376 721	397 901	-21 180	-5,62
GRP 4 (høgsskuleutd.m tilleggssutd)	431 190	427 910	3 280	0,76
KP 5 (div stillingar høg utd)	485 018	498 197	-13 179	-2,72
UV1 (lærer)	410 894	402 865	8 029	1,95
UV2 (adjunkt)	430 159	421 527	8 632	2,01
UV3 (adjunkt m tilleggssutd)	449 661	451 291	-1 630	-0,36
UV5 (lektor)	483 541	472 367	11 174	2,31
UV10 lektor m tilleggssutd)	544 400	545 025	-625	-0,11

Kommentar:

I lønsgruppe GRP 1 – 4 så spelar lønsansienniteten ei stor rolle. I GRP 1 er det mange yngre menn med låg lønsansiennitet, noko som fører til ei lågare gjennomsnittsløn. I GRP 2-4 derimot er bildet motsatt. Her er det fleire yngre kvinner med lågare lønsansiennitet enn deira mannlige kollegaer.

KP 5 omfattar tilsette kor all løn vert fastsett lokalt i kommunen. Her er gjennomsnittsløna høgare for kvinner enn menn. Dette skuldast i hovudsak at det er fleire menn tilsett i desse stillingane og mange er dei har kortare yrkeserfaring (lågare lønsansiennitet).

I undervisningsstillingane (UV1-5) har kvinner i stor grad høgare løn enn menn. Dette skuldast og i mange høve høgare lønsansiennitet.

Gjennomsnittsløn leiarar							
(Omfattar rådmann, kommunalsjefar og einingsleiarar med rådmann/kommunalsjef som næraste overordna)							
	2011		2010		2009		Lønsauke i % frå 2010 til 2011
	Tal leiarar	Løn	Tal leiarar	Løn	Tal leiarar	Løn	
Kvinner	23	565 179	23	537 043	22	508 281	5,2
Menn	23	620 709	23	584 826	23	557 974	6,1
Gjennomsnitt		593 687		560 913		533 793	5,6

Kommentar:

Løna generelt er høgare blant mannlige leiarar då fire av fem rådmenn/kommunalsjefar er menn. Dei har naturleg nok høgare løn enn einingsleiarane.

Lønsdifferansen mellom mannlige og kvinnelege leiarar i 2011 er på om lag kr 53.000. Dette er ein auke på om lag kr 8000 frå 2010. Årsaka til dette er av til dels mellombels karakter pga utvida ansvar/oppgåver, samt grunna rekrutteringstiltak.

Samanliknar ein løna på einingsleiarar (minus Rådmenn), så er skilnaden mellom menn og kvinner på kr 36.000. Dette skuldast i hovudsak at fleire mannlige leiarar har stillingar på større einingar som er høgare avlønnna, samt tilfella som omtala i avsnittet overfor.

3.3 Kjønnsfordelt oversikt over heiltids- og deltidstilsette

Teneste- område	Tilsette kvinner	Tilsette menn	Tal tilsette totalt	Deltid kvinner	Deltid menn	Deltids- tilsette totalt	Prosentvis deltids- tilsette 2011	Prosentvis deltids- tilsette 2010	Prosentvis deltids- tilsette 2009
Barnehage	191	19	210	102	2	104	49,5	50,5	48
Skule	216	87	303	110	17	127	41,9	40,7	44
Helse og sosial	384	59	443	291	32	323	72,9	65,1	69
Kultur	23	19	42	14	13	27	64,3	51,4	65
Leining	1	4	5	0	0	0	0	0,0	0
Stab	48	26	73	21	2	23	31,5	24,6	24
Teknisk	44	74	118	18	22	40	33,9	28,2	33
Totalt				556	88	644	53,9	49,1	52

Kommentar:

I Førde kommune utgjer deltidstillingane totalt 54 % av alle stillingane. Dette er 3 % over landsgjennomsnittet i kommunal sektor, og er ein auke på om lag 5 % frå 2010.

Kvinner utgjer 86 % av desse stillingane.

I ei eiga kartlegging vår/sommar 2010, svarte totalt 36 tilsette at dei har ufrivillig deltid. 34 av desse ønskja å auke stillinga si.

Det vil bli arbeidd vidare med tiltak for å redusere uønskja deltid. På ei anna side så er det mange rettar til å få høve til å arbeide deltid. Derfor vil deltid avle deltid.

3.4 Uttak av permisjon sortert på kjønn (i prosent av moglege dagsverk)

Periode: Fjerde kvartal til tredje kvartal påfølgande år..

	Totalt			Barns sjukdom			Svangerskaps-/ omsorgspermisjon			Anna permisjon med løn		Permisjon utan løn	
	2011	2010	2009	2011	2010	2009	2011	2010	2009	2011	2010	2011	2010
Kvinner	1,4	4,1	3,5	0,4	0,6	0,4	0,2	2,9	2,5	0,6	0,6	0,6	0,4
Menn	0,9	1,7	1,9	0,3	0,2	0,2	0	0,8	1,0	0,6	0,7	0,0	0,3
Sum	1,3	3,5	3,0	0,4	0,5	0,4	0,2	2,3	2,1	0,6	0,6	0,5	0,4

Kommentar:

Det er ein reduksjon 2,2 % når det gjeld total uttak av permisjonar frå 2010 til 2011. Dette skuldast i hovudsak ein sterk reduksjon i svangerskapspermisjonar med 2,7 % iht 2010. Med unntak av svangerskapspermisjon så er den største skilnaden på permisjonsuttak mellom kvinner og menn ulønna permisjon. Elles er minimal skilnad (0,1 %) mellom kvinner og menn når det gjeld kven som tek permisjon ved borns sin sjukdom.

3.5 Kjønnsdelt statistikk i forbindelse med personalpolitiske satsingar

I samsvar med kommunen sine lønspolitiske retningslinjer vert det gitt lønstillegg etter kompetanseheving som ikkje inngår i grunnløna:

Kjønn	Tal i 2011	Prosentvis av tal tilsette 2011	Tal i 2010	Prosentvis av tal tilsette 2010
Kvinner som har tillegget	81	7	84	7,5 %
Menn som har tillegget	13	1,1	17	1,5 %

Kommentar:

Med utgangspunkt i tal tilsette i kommunen, så er det flest kvinner som har gjennomført kompetansehevande tiltak.

3.6 Tiltak for å fremme likestilling og hindre forskjellsbehandling

Eigen «Plan for å fremme likestilling og hindre diskriminering» blei implementert i kommunen i 2011.

I tillegg vil det innafor ny overordna Arbeidsgjevarpolitikk bli arbeidd med fleire tiltak innafor dette området.

4 Etikk

Dei siste åra har det blitt arbeidd målretta for å sikre at høg etisk standard ligg til grunn for alt arbeid som kommunen utfører. Døme på tiltak som tidlegare har blitt sett i verk er:

- Opplæring til alle leiarane i kommunen
- Medarbeidarundersøkingar som har spørsmål knytt til etikk
- Etablering av internt innkjøpsforum
- Leiarssamlingar kor etiske problemstillingar har vore på dagsorden
- Etablering av leiarnettverk
- Utarbeiding av rutinar for innkjøp og tilvising

I 2009 deltok tilsette på ulike nivå i organisasjonen i arbeidet med å utarbeide visjon, verdiar, leiingsprinsipp og etiske retningslinjer.

I tillegg vart det i 2009 utarbeidd eit nytt system knytt til helse, miljø og sikkerheit. I dette ligg også nye rutinar for varsling om kritikkverdige tilhøve, internrevisjon og avvikshandtering.

Etiske retningslinjer er i 2011 sett fokus på i organisasjonen på ein god måte.

Opplæringsplanen for Førde kommune fokuserar både på forvaltningspraksis og etiske refleksjonar på ulike nivå i organisasjonen.

Vi gjennomførte medarbeidarkartlegging der etikk er ei sentral spørsmålsstilling.

I 2011 er det utarbeida rettleiar for bruk av sosiale media i Førde kommune.

Høg etisk standard inngår som mål i handlingsplanen for 2011-2014.

Einingane skal rapportere om fokuset på etikk i årsrapporten.

<u>1. INNLEIING TIL REKNEKAP FOR FØRDE KOMMUNE 2011.....</u>	<u>3</u>
<u>2. FORSKRIFTSBESTEMTE NOTAR.....</u>	<u>4</u>
2.1. SPESIFIKASJON ENDRING I ARBEIDSKAPITAL (FORSKRIFTSBESTEMT NOTE NR 1).....	4
2.1.1 ENDRING I ARBEIDSKAPITAL BEVILGNINGSREKNEKAPEN.....	4
2.1.2 ENDRING I ARBEIDSKAPITAL BALANSEN.....	4
2.2 PENSJONSNOTE (FORSKRIFTSBESTEMT NOTE NR 2).....	5
2.3 GARANTIA R GITT AV KOMMUNEN (FORSKRIFTSBESTEMT NOTE NR 3).....	8
2.4 FORDRINGAR OG GJELD TIL KOMMUNALE FORETAK OG INTERKOMMUNALT SAMARBEID (FORSKRIFTSBESTEMT NOTE NR 4).....	8
2.5 FINANSIELLE ANLEGGSMIDLAR (FORSKRIFTSBESTEMT NOTE NR 5).....	9
2.6 AVSETNINGAR OG BRUK AV AVSETNINGAR (FORSKRIFTSBESTEMT NOTE NR 6).....	10
2.6.1 ALLE FOND AVSETNINGAR OG BRUK AV AVSETNINGAR DRIFTS- OG INVESTERINGSREGNSKAPET	10
2.6.2 DISPOSISJONSFOND AVSETNINGAR OG BRUK AV AVSETNINGAR.....	10
2.6.3 BUNDE DRIFTSFOND AVSETNINGAR OG BRUK AV AVSETNINGAR.....	11
2.6.4 UBUNDE INVESTERINGSFOND AVSETNINGAR OG BRUK AV AVSETNINGAR.....	12
2.6.5 BUNDE INVESTERINGSFOND AVSETNINGAR OG BRUK AV AVSETNINGAR.....	13
2.7 KAPITALKONTO (FORSKRIFTSBESTEMT NOTE NR 7).....	14
2.8 SAL AV FINANSIELLE ANLEGGSMIDLAR (FORSKRIFTSBESTEMT NOTE NR 8).....	14
<u>3 ØVRIGE NOTAR I HENHOLD TIL GOD KOMMUNAL REGNSKAPSSKIKK.....</u>	<u>15</u>
3.1 ANVENDTE REKNEKAPSPRINSIPP (GKRS-BESTEMT NOTE NR.1).....	15
3.2 ORGANISERING AV KOMMUNENS VERKSEMD (GKRS-BESTEMT NOTE NR 2).....	17
3.2.1. KOMMUNEN SI ORGANISERING.....	17
3.2.2. STYRINGSPRINSIPP.....	17
3.2.3. TENESTER SOM VERT LØYST AV EIGNE SELSKAP/FØRETAK.....	17
3.2.4. TENESTER SOM VERT LØYST AV ANDRE.....	19
3.3 SPESIFIKASJON AV VESENTLIGE POSTER I REGNSKAPET (GKRS-BESTEMT NOTE NR 3).....	20
3.4 VESENTLIGE TRANSAKSJONER (GKRS-BESTEMT NOTE NR 4).....	21
3.5 ANLEGGSMIDLAR GKRS-BESTEMT NOTE NR 5.....	22
3.6 INVESTERINGAR I NYBYGG OG NYANLEGG (GKRS-BESTEMT NOTE NR 6).....	23
3.6.1 SUM INVESTERINGAR MED FINANSIERING.....	23
3.6.2 VESENTLIGE INVESTERINGAR I NYBYGG OG NYANLEGG.....	23
3.7 FINANSIELLE OMLØPSMIDLAR (GKRS-BESTEMT NOTE NR 7).....	24
3.8 FINANSIELLE ANLEGGSMIDLAR OBLIGASJONER (GKRS-BESTEMT NOTE 8).....	25
IKKJE AKTUELL NOTE.....	25
3.9 LANGSIKTIG GJELD – TYPE GJELD OG FORDELING MELLOM LÅNGIVERE (GKRS-BESTEMT NOTE NR 9).....	25
3.10 ENDRING I REKNEKAPSPRINSIPP (GKRS-BESTEMT NOTE NR 10).....	26
3.11 SPESIFIKASJON OVER REGNSKAPSMESSIG MEIRFORBRUK (UNDERSKUDD) DRIFT (GKRS- BESTEMT NOTE NR 10).....	27
3.12 SPESIFIKASJON OVER REGNSKAPSMESSIG MINDREFORBRUK (OVERSKUDD) DRIFT (GKRS- BESTEMT NOTE NR 10).....	27
3.13 SPESIFIKASJON OVER REGNSKAPSMESSIG UDEKKET (UNDERSKUDD) INVESTERING (GKRS- BESTEMT NOTE NR 10).....	27
3.14 SPESIFIKASJON OVER REGNSKAPSMESSIG UDISPONERT (OVERSKUDD) INVESTERING (GKRS- BESTEMT NOTE NR 10).....	27
3.15 VESENTLIGE FORPLIKTELSE R (GKRS-BESTEMT NOTE NR 11).....	28

3.15 GJELDSFORPLIKTELSER FORDELT PÅ SELVKOSTOMRÅDET OG ØVRIG VIRKSOMHEIT (GKRS-BESTEMT NOTE NR 12)	28
3.16 AVDRAG PÅ GJELD (GKRS-BESTEMT NOTE NR 12)	29
3.17 SELVKOSTTJENESTER (GKRS-BESTEMT NOTE NR 12)	30
3.18 ÅRSVERK (GKRS-BESTEMT NOTE NR 13)	31
3.19 GODTGJERING TIL RÅDMANN OG ORDFØRER (GKRS-BESTEMT NOTE NR 13)	31
3.20 REVISJONSHONORAR (GKRS-BESTEMT NOTE NR 13)	31
3.21 FORHOLD VED REGNSKAPSÅRETS SLUTT MED BETINGA UTFALL SAMT HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN (GKRS-BESTEMT NOTE NR 14)	31
3.22 OPPLYSSE OM KOMMUNENS SAMLEDE EKSTERNE GJELDSFORPLIKTELSE. I TILLEGG TIL GJELD REGNSKAPSFØRT I KOMMUNEN VIL DETTE KUNNE VÆRE GJELD I ANDRE KOMMUNALE REGNSKAPSENHETER SOM ER EN DEL AV KOMMUNEN SOM RETTSSUBJEKT (KF, INTERKOMMUNALE SAMARBEID M.V) (GKRS-BESTEMT NOTE NR 15)	31
<u>4. HOVUDOVERSIKTER</u>	<u>32</u>
4.1 FULLSTENDIGHEITSERKLÆRING VEDKOMANDE ÅRSREKNESKAP FOR 2011	32
4.2 REKNESKAPSSKJEMA 1A – DRIFTSREKNESKAPEN	33
4.3 REKNESKAPSSKJEMA 2A – INVESTERINGSREKNESKAPEN	34
4.4 BALANSEREKNESKAPEN 2011	35
4.5 ØKONOMISK OVERSIKT - DRIFT 2011	36
4.6 ØKONOMISK OVERSIKT - INVESTERING 2011	37
4.7 DRIFTSREKNESKAPEN PR. ANSVAR 2011	38
VEDLEGG	39

1. Innleiing til rekneskap for Førde kommune 2011.

Driftsrekneskapen er avslutta i balanse etter at det er gjennomført strykningar jf § 9 nr. 2 i forskrift om årsrekneskap og årsberetning, ved at avsetjing av mindreforbruk frå rekneskapen 2010 er redusert med 8.502.239 kr.

Investeringsrekneskapen er avslutta med eit udekka beløp på 8.027.816,- kr.

I notane er det gjort greie for vesentlege moment i rekneskapen for 2011.

2. Forskriftsbestemte notar

2.1. Spesifikasjon endring i arbeidskapital (forskriftsbestemt note nr 1)

2.1.1 Endring i arbeidskapital bevilgningsrekneskapen

Anskaffelse av midlar	2010	2011
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	-762 531 376	-828 514 045
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	-16 498 606	-23 982 325
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjonar	-231 080 669	-153 477 669
Sum anskaffing av midlar	-1 010 110 651	-1 005 974 039
Anvendelse av midlar		
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	711 740 864	773 383 235
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	187 083 059	152 545 383
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjonar	85 401 478	92 432 935
Sum anvendelse av midlar	984 225 401	1 018 361 553
Anskaffing - anvendelse av midlar	-25 885 250	-12 387 514
Endring i ubrukte lånemidlar	61 445 960	1 572 048
Endring i arbeidskapital	35 560 710	13 959 562

2.1.2 Endring i arbeidskapital balansen

	2010	2011
Omløpsmidlar		
Endring kortsiktige fordringar	-503 749	24 427 247
Endring premieavvik	4 841 739	2 175 144
Endring obligasjonar	11 024 975	-2 453 467
Endring betalingsmidlar	-64 360 910	-2 659 540
Endring omløpsmidlar	-48 997 945	21 489 383
Kortsiktig gjeld		
Endring kassekredittlån	0	0
Endring anna kortsiktig gjeld	13 437 235	-36 088 505
<i>Korrigerig tap på startlån</i>		639 560
Endring arbeidskapital	35 560 710	13 959 562

2.2 Pensjonsnote (forskriftsbestemt note nr 2)

Førde kommune har kollektiv pensjonsordning i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og i Statens Pensjonskasse (SPK) for lærerar, som sikrar ytingsbasert pensjon for dei tilsette. Pensjonsordninga omfattar alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon samt AFP/ tidleg-pensjon og sikrar alders- og uførepensjon med samla pensjonsnivå på 66 % saman med folketrygda. Pensjonen vert samordna med utbetalingar frå folketrygda.

Pensjonskostnad

Årets netto pensjonskostnad (F § 13-1 bokstav C)	2011	KLP	SPK
Noverdi av årets pensjonsopptening	47 095 529	35 792 453	11 303 076
Rentekostnad av påløpt pensjonsforplikting	29 470 547	22 059 096	7 411 451
Brutto pensjonskostnad	76 568 087	57 851 549	18 714 527
Forventet avkastning på pensjonsmidlane	-26 513 774	-20 434 458	-6 079 316
Netto pensjonskostnad (ekskl. adm)	50 054 313	37 417 091	12 635 211
Sum amortisert premieavvik	1 234 150	991 562	242 588
Administrasjonskostnader	2 408 156	2 084 160	323 996
Samla pensjonskostnad (inkl. adm.)	53 694 608	40 492 813	13 201 795

Årets netto pensjonskostnad er noverdien av årets pensjonsopptening tillagt rentekostnader av påløpte pensjonsforpliktingar, og fråtrekk forventa avkastning på pensjonsmidlane. Netto pensjonskostnad tillagt administrasjonskostnad og sum amortisert premieavvik utgjer samla pensjonskostnad. Kvart enkelt års premieavvik vert amortisert med motsett forteikn.

Premieavvik

Premieavvik	2011	KLP	SPK
Innbet. premie/tilskot (ekskl. adm.)	50 367 796	39 323 440	11 044 356
Netto pensjonskostnad (ekskl. adm)	-50 052 302	-37 417 091	-12 635 211
Årets premieavvik	315 494	1 906 349	-1 590 855
Sats for arbeidsgjevaravgift av premieavvik	14,1 %	14,1 %	14,1 %
Arbeidsgjevaravgift av innbet. premie/ tilskudd	7 101 859	5 544 605	1 557 254

Kommunen har valgt 15 års/ 10 års amortiseringstid.

Dersom pensjonspremien overstig (er lågare enn) netto pensjonskostnad, skal premieavviket inntektsførast (utgiftsførast) og balanseførast mot kortsiktig fordring (gjeld). Verknaden i regnskapet blir dermed at det vert utgiftsført eit lågare (høgare) beløp enn den faktiske premien, nemleg pensjonskostnaden.

Akkumulert premieavvik skal spesifiserast i note.

Akkumulert og amortisert premieavvik

Akkumulert og amortisert premieavvik	2011	KLP	SPK
Akkumulert premieavvik 31.12.2010	13 063 635	12 750 815	312 820
Årets premieavvik	315 494	1 906 349	-1 590 855
Sum amortisert premieavvik	-1 038 770	-991 562	-47 208
Akkumulert premieavvik 31.12.2011	12 340 359	13 665 602	-1 325 243
<i>AGA av amortisert premieavvik</i>	<i>1 739 991</i>	<i>1 926 850</i>	<i>-186 859</i>

Balanseførte størrelser

	KLP		SPK	
	Estimat 31.12.2010	Estimat 31.12.2011	Estimat 31.12.2010	Estimat 31.12.2011
Balanseført pensjonsforpliktelse				
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	407 109 329	506 391 316	186 164 177	183 413 435
Pensjonsmidlar	-378 185 677	-405 761 884	-161 509 765	-137 045 912
Netto forpliktelse (før AGA)	28 923 652	100 629 432	24 654 412	46 367 523
<i>AGA av (balanseført) netto forpliktelse</i>	<i>4 078 235</i>	<i>14 188 750</i>	<i>3 476 272</i>	<i>6 537 821</i>

Spesifikasjon av brutto pensjonsforpliktelse UB-estimat	2011	KLP	SPK
Brutto pensjonsforpliktelse IB 1.1. - Estimat i fjor	593 273 506	407 109 329	186 164 177
Årets opptjening	47 095 529	35 792 453	11 303 076
Rentekostnad	29 470 547	22 059 096	7 411 451
Utbetalinger	-11 739 819	-11 739 819	0
Amortisering estimatavvik - forpliktelse	31 704 988	53 170 257	-21 465 269
Brutto pensjonsforpliktelse UB 31.12. - estimat	689 804 751	506 391 316	183 413 435

Spesifikasjon av brutto pensjonsmidlar UB-estimat	2011	KLP	SPK
Brutto pensjonsmidlar IB 1.1. - Estimat i fjor	539 695 442	378 185 677	161 509 765
Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	52 971 302	41 407 600	11 563 702
Administrasjonskostnader	-2 408 126	-2 084 160	-323 966
Utbetalinger	-11 739 819	-11 739 819	0
Forventa avkastning	26 513 774	20 434 458	6 079 316
Amortisering estimatavvik - pensjonsmidlar	-62 224 777	-20 441 872	-41 782 905
Brutto pensjonsmidlar UB 31.12. - estimat	542 807 796	405 761 884	137 045 912

Estimerte størrelser, faktiske størrelser og estimatavvik

Det skal gjennomføres ny beregning av dei pensjonsforpliktingar som vart balansert i føregåande års rekneskap. Ved ny beregning skal oppdaterte grunnlagsdata og årets føresetnader leggst til grunn. Avviket mellom avlagde tal for pensjonsforpliktingar i føregåande år og ny beregning vert kalla årets estimatavvik for pensjonsforpliktingar. Avviket mellom avlagde tal for pensjonsmidlar i føregåande år og faktiske pensjonsmidlar, vert kalla årets estimatavvik for pensjonsmidlane.

Årets estimatavvik	Estimat 31.12.2010	Faktisk 01.01.2011	Estimatavvik 2011
Brutto pensjonsforpliktelse - KLP	-456 899 473	460 279 586	3 380 113
Pensjonsmidlar - KLP	360 233 464	-357 743 805	2 489 659
Brutto pensjonsforpliktelse - SPK	-168 417 174	164 698 908	-3 718 266
Pensjonsmidlar - SPK	130 762 922	-119 726 860	11 036 062

Estimatavvik	Estimatavvik pensjonsmidlar	Estimatavvik pensjonsforpliktelse
Akkumulert avvik tidlegare år IB 1.1. KLP	17 952 213	49 790 144
Estimatavvik i 2011 KLP	2 489 659	3 380 113
Amortisert avvik i 2011 KLP	-20 441 872	-53 170 257
Gjenstående samla avvik 31.12.2011 KLP	0	0
Akkumulert avvik tidlegare år IB 1.1. SPK	30 746 842	-17 747 003
Estimatavvik i 2011 SPK	11 036 062	-3 718 266
Amortisert avvik i 2011 SPK	-41 782 905	21 465 269
Gjenstående samla avvik 31.12.2011 SPK	-1	0

Føresetnader

Økonomiske føresetnader	KLP		SPK	
	2010	2011	2010	2011
Årleg avkastning	6,00 %	5,50 %	5,35 %	4,85 %
Diskonteringsrente	5,00 %	4,50 %	5,00 %	5,00 %
Forventa lønsvekst	3,35 %	2,96 %	3,35 %	3,35 %
Forventa G-regulering	3,35 %	2,96 %	3,35 %	3,35 %

2.3 Garantiar gitt av kommunen (forskriftsbestemt note nr 3)

Kommunen kan gi garantiar med heimel i KL § 51 og forskrift om kommunale og fylkeskommunale garantiar KRD 2. februar 2001. Kommunen gir garantiar som simpel kausjon.

NOTE Garantiar gitt av kommunen, nedkvittert per 31.12.			
Garanti gitt til	2010	2011	Låneinstitusjon
Småbarnsforeldrenes barnehage	2 195 189	1 935 296	Spareb. S og Fj.
Kleften grannelag	38 534	20 969	Spareb. S og Fj.
Alarmsentralen IKS	76 577	16 500	KLP Kreditt AS
Førde Tomteselskap AS	10 000 000	10 000 000	Spareb. S og Fj.
NMK Sunnfjord	1 200 000	1 178 202	Spareb. S og Fj.
Kyrkjelydshuset	3 063 259	2 935 070	Spareb. S og Fj.
Sum garantiar	16 575 569	16 088 048	

2.4 Fordringar og gjeld til kommunale foretak og interkommunalt samarbeid (forskriftsbestemt note nr 4)

Ikkje aktuell note.

2.5 Finansielle anleggsmidler (forskriftsbestemt note nr 5)

Selskapets navn	Investert beløp	Endring	Eigarandel	Kommentar
Førde Tomteselskap AS	150 000		100,00 %	
Sunnfjord Hotell AS	0	-200 000		Solgt
Sunnfjordtunnelen AS	0	-70 000		Oppløst
Sogn og Fj.teater LL	20 000	9 990	7,50 %	Oppskrivning
AS Fjærlandsvegen	0	-20 000		Oppløst
Sunnfjord Miljøverk (IKS)	100 000		40,13 %	
Rødekorsbygget AS	35 000		35,00 %	
Sunnfjord Energi AS	44 373 119		22,19 %	
Firda Bilag AS	1 236 000		12,36 %	
Enivest AS	66 000	-34 900	0,36 %	Nedskrivning
Ankerløkken eidegom AS	2 004 000		22,20 %	
Eigenkapitalinnskot KLP	9 673 088	1 034 871		
Eigenkapitalinnskot SPK	31 955			
Sentrum Sør AS	240 000	25 000	25,26 %	Oppskrivning
Firda Produkt AS	102 000	102 000	20,40 %	Oppskrivning
Førde Ølutsal AS	160 000	160 000	52,00 %	Oppskrivning
Sunnlab AS	64 926	64 926	10,00 %	Oppskrivning
Sunnfj. Næringsutvikling AS	58 054	8 054	13,50 %	Oppskrivning
Alarmsentralen Sogn og fj. IKS			10,49 %	
Sum	58 314 142	1 079 941		

2.6 Avsetningar og bruk av avsetningar (forskriftsbestemt note nr 6)

2.6.1 Alle fond avsetningar og bruk av avsetningar drifts- og investeringsregnskapet

Alle fond	2010	2011
Avsetningar til fond	84 498 916	42 388 750
Bruk av avsetningar	-51 760 486	-46 748 447
Til avsetning seinare år	-6 852 919	0
Netto avsetningar	25 887 521	-4 357 686

2.6.2 Disposisjonsfond avsetningar og bruk av avsetningar

	2010	2011
IB 01.01	-28 624 584	-59 176 985
Avsetning driftsrekneskapen	-34 200 593	-4 178 619
Bruk av avsetningar driftsr.	2 461 153	3 777 039
Bruk av avsetningar inv.rekn.	1 187 039	12 057 215
UB 31.12	-59 176 985	-47 521 350

UB 31.12 viser saldoen på disposisjonsfondet. Fondet er til kommunestyrets frie disposisjon til drifts- og investeringsformål.

I 2011 vedtok Bystyret å setje av 12,7 mill kr av mindreforbruket i 2010 til disposisjonsfond. På grunn av meirforbruk i årsrekneskapen i 2011 på 8,5 mill kr avsetjing av mindreforbruket frå 2010 redusert med tilsvarande beløp jf. strykingsbestemmingane i forskrift om årsrekneskap og årsberetning § 9. Netto avsetning til disposisjonsfond vert derfor 4,2 mill kr.

Bruk av avsetningar driftsrekneskapen i 2011 omfattar 3,5 mill kr som salderingstiltak for å få eit driftsbudsjett for 2011 i balanse samt finansiering av konsulentarbeid for vurdering av organisering pleie og omsorg.

Bruk av disposisjonsfond i investeringsrekneskapen omfattar i hovudsak finansiering av oppgradering storsalen i Førdehuset med 10 mill kr.

2.6.3 Bunde driftsfond avsetningar og bruk av avsetningar

	2010	2011
IB 01.01	-43 109 618	-44 416 296
Avsetning driftsrekneskapen	-6 954 794	-9 475 550
Bruk av avsetningar driftsr.	5 648 116	8 032 182
Bruk av avsetningar inv.rekn.		915 799
UB 31.12	-44 416 296	-44 943 865

UB 31.12 viser saldoen på bunde driftsfond. Bruk av fondsmidler er bunde til bestemte formål og kan ikkje endrast av kommunestyret. For rekneskapsåret er det avsett 9,5 mill i bunde fond. Dette er øyremerka midlar frå stat/fylke som ikkje er nytta i rekneskapsåret og som difor må overførast til 2012. Det er nytta 8,0 mill. i øyremerka midlar avsett frå tidlegare år. Av desse utgjer 5,0 mill kr til VAR-rekneskapen.

SYS IKT har pr. 31.12.2011 eit bunde driftsfond konto 25199700 spes 7091 på kr 214.600,-.

Vesentlige avsetningar/bruk av bunde driftsfond i 2011

Formål	Beløp	Vedtak
Avsetning		
Rusarbeid ansvar 500	1 665 000	Rekneskap 2011
Næringsfondet	1 429 195	Rekneskap 2011
Overgang grunnskule/vidaregåande skule	1 000 000	Rekneskap 2011
Samhandl.prosj.ansv.140 H.dir,F.mann,kom.	950 000	Rekneskap 2011
Helsedir.2011, Samref.,KS,samhand.tiltak	590 500	Rekneskap 2011
Bundne fond vatn	446 627	Rekneskap 2011
Helsedir.2011. Samref.,KS,telemedisin	400 000	Rekneskap 2011
Helsedir. 2011, Samref.,KS,hospitering	300 000	Rekneskap 2011
Mosaikk 250	299 718	Rekneskap 2011
Opne kommunedata	250 000	Rekneskap 2011
Psykolog modellkommune 310	250 000	Rekneskap 2011
Prosjekt - karriererettleiing	231 000	Rekneskap 2011
Bruk		
Bundne fond avløp	-4 950 009	Rekneskap 2011
Kvalifiseringsprogram 355	-1 660 911	Rekneskap 2011
Tapsfond-bustadtilskot	-559 142	Rekneskap 2011
Stilling dagsenter psykiatri	-200 000	Rekneskap 2011

2.6.4 Ubunde investeringsfond avsetninger og bruk av avsetninger

	2010	2011
IB 01.01	-58 272 472	-59 032 112
Avsetning	-1 168 107	-200 000
Bruk av avsetningar	408 467	2 253 701
UB 31.12	-59 032 112	-56 978 411

UB 31.12 viser saldoen på ubunde investeringsfond. Fondet er til kommunestyrets frie disposisjon til investeringsformål. I 2011 er det avsett 0,2 mill til ubunde investeringsfond samt at det er nytta 2,3 mill. til tiltak i investeringsrekneskapen.

Vesentlige avsetningar/bruk av ubunde investeringsfond

Formål	Beløp	Vedtaks sak/dato
Avsetning		
Reservevassforsyning	200 000	Rekneskap 2011
Bruk		
Ytre Hafstad BHG 400	-455 274	Rekneskap 2011
Rehabilitering Vie BGH.252	-143 204	Rekneskap 2011
Ny sjukeheim	-243 537	Rekneskap 2011
Grunnkjøp Indre Øyrane erstatning	-941 030	Rekneskap 2011
Tilfluktsromfond	-230 594	Rekneskap 2011
Halbrend Kloakk/vassl.	-222 300	Rekneskap 2011

2.6.5 Bunde investeringsfond avsetninger og bruk av avsetninger

	2010	2011
IB 01.01	-23 403 691	-16 606 571
Avsetning	-2 374 436	-21 681 402
Bruk av avsetning	9 171 556	6 076 202
UB 31.12	-16 606 571	-32 211 771

UB 31.12 viser saldoen på bunde investeringsfond. Bruk av fondets midlar er bunde til bestemte investeringsformål og kan ikkje endrast av kommunestyret. I 2011 er det avsett 21,7 mill og brukt 6,1 mill kr av bunde investeringsfond.

Vesentlige avsetningar/bruk av bunde investeringsfond

Formål	Beløp	Vedtak sak/dato
Avsetning		
Tapsfond for startlån	559 142	Rekneskap 2011
Grunnkjøp Indre Øyrane erstatning	972 610	Rekneskap 2011
Tilfluktsromfond	238 073	Rekneskap 2011
Politikarportal (SYS + Flora) (prosjekt 1182)	400 000	Rekneskap 2011
SYSLB backup lagring	1 759 796	Rekneskap 2011
Elveforbygging L & N i sentrum (prosjekt 1100)	156 976	Rekneskap 2011
Forebygging/gangveg Elvevegen	1 435 347	Rekneskap 2011
Eigenandel trafikktryggleik 2011	420 000	Rekneskap 2011
Vegkryss - E39 ved Spesialvarer	2 250 000	Rekneskap 2011
Oppgradering Førdehuset-1039	1 000 000	Rekneskap 2011
Parkeringsfond	5 725 334	Rekneskap 2011
Etableringslån 2000 / ekstraord.avdrag	6 726 839	Rekneskap 2011
Bruk		
Eigenandel trafikktryggleik 2011	-139 008	Rekneskap 2011
Parkeringsfond	-3 918 256	Rekneskap 2011
SYS-SKLAN	-1 404 835	Rekneskap 2011
Kunstgrasbane Førde stadion prosj.394	-614 103	Rekneskap 2011

SYS IKT har pr. 31.12.2011 bunde investeringsfond konto 25599700

- spes 7704 på kr 1.812.668,-
- spes 7713 på kr 1.759.796,-
- spes 7714 på kr 400.000,-

2.7 Kapitalkonto (forskriftsbestemt note nr 7)

KAPITALKONTO				Debet	Kred
Saldo 01.01.11					-410 226 185
25990001	Kapitalkonto	5100	Akt. av fast eigedom	0	-138 809 376
25990001	Kapitalkonto	5105	Akt. av utstyr og maskiner	0	-11 157 227
25990001	Kapitalkonto	5110	Avskr. fast eigedom	35 794 205	0
25990001	Kapitalkonto	5115	Avskr. av msakiner og utstyr	7 382 071	0
25990001	Kapitalkonto	5125	Kjøp av akjer og andeler	543 419	-1 098 290
25990001	Kapitalkonto	5130	Oppskr. av akjer og andeler	10	-559 980
25990001	Kapitalkonto	5135	Nedskr. av aksjer og andeler	34 900	0
25990001	Kapitalkonto	5140	Utlån	26 978 900	0
25990001	Kapitalkonto	5145	Avdrag på utlån	10 376 012	0
25990001	Kapitalkonto	5155	Sosiale utlån	78 546	-234 811
25990001	Kapitalkonto	5160	Avdrag på sosiale utlån	394 686	-13 766
25990001	Kapitalkonto	5165	Bruk av lånemidler	124 312 465	-47 068 068
25990001	Kapitalkonto	5170	Avdrag på eksterne lån	7 612 683	-37 070 608
Saldo 31.12.11				432 730 414	
				646 238 311	-646 238 311

2.8 Sal av finansielle anleggsmidler (Forskriftsbestemt note nr 8)

Ikkje aktuell note.

3 Øvrige notar i henhold til god kommunal regnskapsskikk

3.1 Anvendte rekneskapsprinsipp (GKRS-bestemt note nr.1)

Regnskapet er utarbeida i henhold til bestemmelsane i kommunelova, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk.

Rekneskapsprinsipp

All tilgang og bruk av midlar i løpet av året som vedrører kommunens verksemd fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midlar berre i balanserekneskapen gjerast ikkje.

Alle utgifter, utbetalingar, inntekter og innbetalingar er regnskapsført brutto. Dette gjeld og interne finansieringstransaksjonar. Alle kjente utgifter, utbetalingar, inntekter og innbetalingar i året er tatt med i årsrekneskapet, enten dei er betalt eller ikkje. For lån er berre den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikkje er nytta, er registrert som memoriapost. I den grad enkelte utgifter, utbetalingar, inntekter eller innbetalingar ikkje kan fastsettast eksakt ved tidspunktet for rekneskapsavleggelsen, registrerast et anslått beløp i årsrekneskapen.

Klassifisering av anleggsmidlar og omløpsmidlar

I balanseregnskapet er anleggsmidlar egedelar bestemt til varig eige eller bruk for kommunen. Andre egedelar er omløpsmidlar. Fordringar knytt til eigen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapir som inngår i en handelsportefølje er omløpsmidlar. Andre markedsbaserte verdipapir er klassifisert som omløpsmidlar med mindre kommunen har føreteke investeringa ut frå næringspolitiske eller samfunnsmessige omsyn. I slike tilfeller er verdipapira klassifisert som anleggsmidlar.

Andre fordringar er omløpsmidlar dersom disse forfell til betaling innan eit år etter anskaffelsestidspunktet. Elles er de klassifisert som anleggsmidlar.

Kommunen følgjar KRS (F) nr 4 Avgrensinga mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skilje mellom vedlikehald og påkostning i forhold til anleggsmidlar. Utgifter som påløper for å oppretthalde anleggsmiddelet kvalitetsnivå utgiftsførast i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffinga utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiverast på anleggsmiddelet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knytt til formåla i kommunelovens § 50 med unntak av likviditetstrekkrettighet/ likviditetslån jfr kl § 50 nr 5. All anna gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidlar og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

Vurderingsreglar

Omløpsmidlar er vurdert til lågaste verdi av anskaffelseskost og verkeleg verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidlar er vurdert til verkeleg verdi.

Uteståande fordringar er vurdert til pålydande med frådrag for forventta tap

Anleggsmidlar er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidlar med avgrensa økonomisk levetid avskrivast med like store årlige beløp over levetida til anleggsmiddelet. Avskrivningane startar året etter at anleggsmidlet er avskaffa / tatt i bruk av verksemda. Avskrivningsperiodane er i tråd med § 8 i forskrift om årsrekneskap og årsberetning.

Anleggsmidlar som har hatt verdifall som forventes ikkje å være forbigåande er nedskrevet til verkeleg verdi i balansen.

Vurderingane for egedelar gjelder tilsvarande for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydande i norske kroner på det tidspunkt som gjelda oppstår. Låneomkostningar (gebyr, provisjonar o.a.), samt over- og underkurs er finansutgifter og inntekter. Over- og underkurs vert periodisert over lånets løpetid som kortsiktig fordring/gjeld etter same prinsipp som gjeld for obligasjonar som holdast til forfall.

Sjølvkostberekningar

Innafor dei rammer der sjølvkost er satt som den rettslege ramma for kva kommunen kan krevje av brukerbetalingar reknar kommunen sjølvkost etter retningslinjer gitt av Kommunal- og regionaldepartementet i dokument H-2140, januar 2003.

For de tenestene kommunen sjølv har valt å krevje brukerbetalingar etter sjølvkostprinsippet føl kommunen same retningslinjer.

Mva-plikt og mva-kompensasjon

Kommunen følgjar reglene mva-lova for dei tenesteområda som er omfatta av lova. For kommunens øvrige verksemd krev kommunen mva-kompensasjon. Mottatt kompensasjon for betalt mva er finansiert av kommunen gjennom redusert statstilskott i inntektssystemet.

3.2 Organisering av kommunens verksemd (GKRS-bestemt note nr 2)

3.2.1. Kommunen si organisering

Organisasjonskart sjå vedlegg.

3.2.2. Styringsprinsipp

A) Flat struktur

Førde kommune er organisert som ein 2-nivå modell der toppleiargruppa utgjer rådmann og 4 kommunalsjefar. Kommunalsjefane er assisterande rådmenn og tek avgjerd på vegne av rådmann. Kommunalsjefane har eit heilskapleg, strategisk og framtidsretta ansvar for leiing av Førde kommune, men har i tillegg ansvar for definerte fagområde. Kommunalsjefane har ikkje eige budsjett- og driftsansvar.

Under toppleiargruppa var kommunen i 2011 delt inn i 43 einingar. Driftsoppgåver skal primært løysast i einingane. Kvar einingsleiari har ansvar for drift/ tenesteyting, økonomi og personale etter vedtekne mål, standardar og budsjettrammer. Einingane har stor fridom til å løyse oppgåver innan sine rammer. Ansvar, mynde m.m. går fram av den einskilde sin leiaravtale. Einingsleiarane rapporterer til rådmann.

B) Målstyring

Førde kommune nyttar målstyring. I tillegg til mål for leiing som går fram av leiaravtalen, og leiarane sine individuelle resultatmål vedtek bystyret kvart år handlingsplan der eininga sine mål går fram. Einingane sine mål i handlingsplanen skal støtte opp om dei overordna måla for kommunen innan felte brukarar, medarbeidarar, økonomi og interne prosessar. I årsrapport påfølgjande år gjer einingsleiar greie for i kva grad måla vart nådd og eventuell årsak til at dei ikkje vart nådd.

3.2.3. Tenester som vert løyst av eigne selskap/føretak

A) Oppgåver lagt til kommunale føretak

Førde kommune har ikkje oppretta kommunale føretak.

B) Oppgåver lagt til interkommunalt samarbeid

Det er etablert interkommunalt samarbeid på ei rekkje områder:

Rekneskap - skatt:

Førde kommune fører rekne- og skatterekneskap for kommunane Førde, Gaular og Naustdal. Samarbeidet er organisert etter vertskommunemodellen, der Førde kommune har arbeidsgjevaransvaret.

Arbeidsgjevarkontroll:

Kommunane Førde, Jølster, Gaular og Naustdal deler på stilling som interkommunal arbeidsgjevarkontrollør.

SYS IKT:

Interkommunalt samarbeid oppretta for og av kommunane Førde, Jølster, Naustdal, Gaular, Hyllestad, Askvoll, Fjaler, Solund, Høyanger og Gulen. I tillegg deltek Flora kommune i sikkerheitsløyvinga. Samarbeidet er organisert som eit interkommunalt samarbeid med eige styre jf. kommunelova sin § 27 nr. 1. SYS IKT har hovudkontor i Førde kommune. Rekneskapan for SYS IKT vert ført som ein del av Førde kommune sin rekneskap, som eige ansvar 120 både i drifts- og investeringsrekneskapan.

Skogbruk:

Førde, Gaular og Jølster samarbeider om stilling som skogbrukssjef.

SNU:

Kommunane Førde, Naustdal, Gaular og Jølster samarbeider om næringsutvikling i Sunnfjord gjennom Sunnfjord Næringsutvikling (SNU).

SIS-samarbeidet:

Samarbeidsforum for ordførarar og rådmenn (regionråd) for kommunane Førde, Florø, Jølster, Gaular og Naustdal. Leiarvervet går på omgang mellom ordførarane, med 2 års funksjonstid. Sekretariatet er lagt til Førde kommune.

PPT:

Samarbeid organisert etter vertskommunemodellen der Naustdal, Gaular, Jølster, Bremanger og Fylkeskommunen kjøper tenester.

Legevakt:

Førde kommune er med i det interkommunale legevaktsamarbeidet i Ytre Sogn og Sunnfjord.

Veterinærvakt:

Samarbeid mellom kommunane Jølster, Gaular og Førde.

Byggesakstilsyn

I 2011 er det etablert interkommunalt byggesakstilsyn for kommunane i SIS -kommunane; Førde, Jølster, Naustdal, Gaular og Flora samt Hyllestad.

Alden hannesamarbeid – Ytre Sogn og Sunnfjord Hamn:

Eit interkommunalt samarbeid i samsvar med § 27 i kommunelova. Etablert i 2011.

Branntilsyn:

Førde kommune gjennomfører etter avtale brannsyn i Gaular og Naustdal kommune.

Brannvern:

Det er inngått avtale om felles brannvern for Førde og Naustdal kommune.

Førde Norsksenter:

Ikkje formelt organisert som interkommunalt samarbeid men vi utfører tenester for nabokommunar etter rekning.

C) Oppgåver lagt til interkommunale selskap

Renovasjonstenester er lagt til Sunnfjord Miljøverk SUM, som er organisert som eit interkommunalt selskap.

Revisjonstenesta er sett bort til KRYSS-revisjon.

Sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalet vert utført av SEKOM.

Naudalarmsentraltenester vert utført i eit interkommunalt selskap Alarmsentralen Sogn og Fjordane IKS.

3.2.4 Tenester som vert løyst av andre

A) Kommunale aksjeselskap

Førde Tomteselskap administrerer og utfører større utbyggingsoppgåver på vegne av Førde kommune.

B) Andre sjølvstendige rettssubjekt

Det er ikkje etablert andre sjølvstendige rettssubjekt som utfører kommunale oppgåver.

C) Private barnehagar

Det var 4 private barnehagar i drift i Førde kommune i 2011.

D) Andre private drivarar

Det er ikkje andre private drivarar av kommunale tenester.

E) Stiftingar

Krisesenteret i Sogn og Fjordane er ein privat stifting som yter lovpålagde tenester for alle kommunane i Sogn og Fjordane som finansierer drifta.

3.3 Spesifikasjon av vesentlige poster i regnskapet (GKRS-bestemt note nr 3)

Driftsrekneskapen

Drifta i einingane

Drifta i einingane kjem fram samla med eit meirforbruk på 5,9 mill. Nokre einingar har eit betydeleg meirforbruk, medan dei resterande har balanse eller innsparing i høve budsjettet. Viser til eigen tabell i kommentarane over resultatet på den enkelte eining.

Lønsutgifter

Lønsutgifter og sosiale kostnader syner eit meirforbruk på 26,8 mill kr. Det er i hovudsak vikarutgifter som fører til auka lønskostnad. Samla refusjon sjukepengar og fødselspengar syner ei meirinntekt på 27,5 mill kr. Det er viktig her å sjå meirforbruk til løn i samanheng med meirinntekter på sjukepengerefusjon og fødselspengar.

Avkastning på plasserte midlar

Vi har bokført eit tap på 2,5 mill kr på plasserte midlar. Kommunen har i 2011 budsjettert med ei venta inntekt på 7,5 mill. Dette utgjer i sum manglande inntekter på 10 mill kr.

Netto rentekostnad

Lågt rentenivå medfører at rentekostnader er 5,1 mill lågare enn budsjettet på 32,5 mill kr. Forventa renteinntekter er tilsvarande 2,0 mill kr lågare enn budsjettet på 5,3 mill kr. Rentekompensasjonen frå staten er 0,2 mill kr lågare enn budsjettet på 4,2 mill kr. I sum utgjer dette ein netto rentekostnad som er 2,9 mill kr lågare enn budsjettert.

Rammetilskot og skatteinntekter

Auka skatteanslag mot slutten av 2011 medførte i sum eit positivt budsjettavvik på 3,6 mill kr for rammetilskot og skatteinntekter i 2011. Totalt revidert budsjett var på 501 mill kr.

Momskompensasjon

Momskompensasjon investering utgjer i sum 21,4 mill kr i 2011. Det er budsjettert 6,8 mill kr inn i drifta i 2011. 40 % av momskompensasjonen skal tilbakeførast til investeringsprosjekta i 2011. Dette utgjer 8,5 mill kr i 2011. I tillegg er det vedteke at nokre enkeltprosjekt skal ha 100 % tilbakeføring av momskompensasjonen t.d. rådhusprosjektet. Dette utgjer 6,9 mill kr. Netto momskompensasjon i drifta utgjer 6,0 mill kr og 0,6 mill kr lågare enn budsjettert.

Fond

Det er i rekneskapen for 2011 korrigert for tidlegare års manglande inntektsføring av tilskot til kvalifiseringsprogrammet på kr 1,66 mill kr. I årsreknesskapen for 2009 vart utgiftene til kvalifiseringsprogrammet dekkja over ramma til NAV utan at inntektene kom med. Inntektene vart avsett til fond og dette er i 2011 korrigert tilbake på ansvar 355 NAV. Korrigert meirforbruk i einingane i 2011 er derfor 7,6 mill kr.

Disposisjonsfond

I det rekneskapsresultatet som no ligg føre inngår bruk av disposisjonsfond på 3,5 mill kr. Fondsbruket er budsjettert og skal først til inntekt i drift, uavhengig av driftsresultatet. Men desse inntektene er med på å gjera resultatet betre enn drifta isolert sett skulle tilsei.

Rekneskapsresultat

Rekneskapsresultatet for 2011 er eit meirforbruk på 8,5 mill kr. Meirforbruket skuldast;

- negativ avkastning finansplasseringar	10 mill kr
- totalt meirforbruk i einingane	5,9 mill kr
- meirinntekter skatt og rammetilskot	- 3,6 mill kr
- redusert netto rentekostnad	- 2,9 mill kr

Driftsrekneskapen er avslutta i balanse etter at det er gjennomført strykningar jf § 9 nr. 2 i forskrift om årsrekneskap og årsberetning, ved at avsetjing av mindreforbruk frå rekneskapen 2010 er redusert med 8.502.239 kr.

Investeringsrekneskapen

Sal av aksjar

Det er i 2011 solgt aksjar for totalt 1.482.466 kr utover balanseført aksjeverdi;

- Sunnfjord Hotell AS kr 1.600.000 mot balanseført verdi på 200.000 kr
- Sunnfjordtunellen AS (oppløyst) kr 139.047 mot balanseført verdi på 70.000 kr
- AS Fjærlandsvegen (oppløyst) kr 33.419 mot balanseført verdi på 20.000 kr

Inntektene er nytta til å finansiere udekkede beløp i investeringsrekneskapen.

Opp/ nedskriving av aksjar

I 2011 vart eigarskapsmelding for 2011-2012 vedteke av Bystyret i Førde kommune. Som oppfølging av dette er aksjar justert i samsvar med reell aksjeverdi.

Tap på startlån

Det er ført tap på startlån på kr 639.560 kr i 2011.

3.4 Vesentlige transaksjoner (GKRS-bestemt note nr 4)

Vi kjenner ikkje til vesentlige transaksjonar som er sentrale for å forstå og analysere kommunerekneskapet ut over det som går fram av GKRS bestemt note 3;

3.5 Anleggsmidler GKRS-bestemt note nr 5

Kommunen følger inndelinga av anleggsmidler og avskrivningsplan i hhtil regnskapsforskriftens § 8. Kommunen har følgende anleggsmiddelgrupper med tilhørende avskrivningsplan:

Anleggsmiddelgruppe	Avskrivningsplan	Eiendeler
Gruppe 1	5 år:	EDB-utstyr, kontormaskiner og lignende.
Gruppe 2	10 år:	Anleggsmaskiner, maskiner, inventar og utstyr, verktøy og transportmidler og liknande.
Gruppe 3	20 år:	Brannbiler, parkeringsplassar, trafikklys, tekniske anlegg (VAR), reinseanlegg, pumpestasjonar, forbrenningsanlegg og liknande.
Gruppe 4	40 år:	Bustader, skoler, barnehagar, idrettshaller, veier og ledningsnett og liknande.
Gruppe 5	50 år:	Forretningsbygg, lagerbygg, administrasjonsbygg, sjukeheimar og andre institusjonar, kulturbygg, brannstasjonar og liknande.

Tekst	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4	Gruppe 5
Anskaffelseskost	33 497 986	29 728 158	238 861 451	729 402 047	257 699 971
Akkumulerte avskrivningar	18 283 219	13 708 682	65 334 052	126 488 931	37 606 523
Tilgang i regnskapsåret	2 647 903	9 099 637	2 516 707	46 498 483	0
Avskrivningar i regnskapsåret	4 902 091	2 479 979	11 945 523	18 694 683	5 153 999
Bokført verdi	12 960 579	22 639 134	164 098 583	630 716 916	214 939 449

	Anleggsmidler utan avskrivning	Utstyr under installasjon	Anlegg under oppføring
Saldo 01.01	59 444 689	0	90 980 357
Tilgang i regnskapsåret	0	0	103 032 687
Avgang i regnskapsåret*	0	0	19 019 173
Bokført verdi	59 444 689	0	174 993 871

Oversikt over anleggsmiddel samla:

Konto	Tekst	Saldo pr. 31.12.2010	Saldo pr. 31.12.2011
22499100	IT-utstyr, kontormaskiner (5år)	33 497 986	36 145 890
22499101	Akkumulert avskrivning (5år)	-18 283 219	-23 185 311
22499200	Maskiner, inventar og utstyr (10år)	29 728 158	38 827 796
22499201	Akkumulert avskrivning (10år)	-13 708 682	-16 188 661
22799300	Teknisk anlegg / VAR (20år)	238 861 451	241 378 158
22799301	Akkumulert avskrivning (20år)	-65 334 052	-77 279 576
22799400	Bustadar, vegar m.m. (40år)	729 409 234	775 900 529
22799401	Akkumulert avskrivning (40år)	-126 496 118	-145 183 614
22799500	Bygningar (50år)	257 699 971	257 699 971
22799501	Akkumulert avskrivning (50år)	-37 606 523	-42 760 523
22799600	Anleggsmiddlar utan avskrivning	59 444 688	64 635 047
22799900	Anlegg under oppføring	90 980 357	174 993 871
	Anleggsmiddlar totalt	1 439 621 845	1 539 531 263
	Akkumulert avskrivning totalt	-261 428 594	-304 597 685
	Sum totalt	1 178 193 251	1 234 933 578

3.6 Investeringar i nybygg og nyanlegg (GKRS-bestemt note nr 6)

3.6.1 Sum investeringar med finansiering

Investeringsrekneskapen for Førde kommune er gjort opp med eit underskot på 8,0 mill.kr i 2011. Dei prosjekta som har overskridingar, vil verte lagt fram for bystyre til behandling i 2012. Tabellen viser dei største prosjekta som bidreg til underskotet.

Prosj	Prosj (T)	Beløp
1002	Egenkapitalfond KLP	-1 034 871
1021	Omsorgsbustadar ved Helsetunet 2010	-316 788
1037	Balløkke Flatene skule	-604 842
1038	Førdehuset, digital kino - 2010	-771 698
1045	Sunde oppvekstsenter - 2010	-501 976
1053	Silanlegg Øyrane	-1 647 636
1079	Meierikvartalet-veg/gangveg/fortau 2009	-4 075 647
1080	Grunnerverv og utgraving 2009	-206 994
1094	Kommunale bygg 2011	-647 699
1096	Ballbinge Frøysland skule 2010	-129 749
1142	Formidlings-/startlån	-486 084
	SUM	8 027 816

3.6.2 Vesentlige investeringar i nybygg og nyanlegg

Prosj	Prosj (T)	Rekneskap 2011	Budsjett 2011
1021	Omsorgsbustadar ved Helsetunet 2010	36 143 178	53 350 000
1030	Rådhus hovudprosjekt 2010	18 423 051	20 905 302
1039	Oppgradering Førdehuset - 2009	6 790 547	6 790 547
1045	Sunde oppvekstsenter - 2010	7 732 321	6 717 778
1053	Silanlegg Øyrane	6 241 547	4 593 911
1063	Rehabilitering Halbrend skule	28 438 340	30 082 911
1079	Meierikvartalet-veg/gangveg/fortau 2009	5 103 835	1 052 383
1175	Kjøp av Fjellvegen 14	4 614 700	4 614 048
		212 072 113	274 807 402

Tabellen over viser påløpte kostnader i 2011 samanlikna mot budsjett 2011. Fleire av prosjekta pågår over over fleire år men tabellen viser investeringsrekneskapen for 2011. Det enkeltprosjektet som har hatt størst aktivitet målt i kr er bygging av nye omsorgsbustadar ved Helsetunet. Prosjektet skal ferdigstillast til sommaren 2012. Rehabilitering av Halbrend skule er i slutfasen. Prosjektrekneskap vert framlagt i 2012. Rådhusprosjektet er i oppstartsfasen og skal avsluttast sommaren 2013. Påløpt konsulentkostnader og kostnad til riving av eksisterande bygg.

3.7 Finansielle omløpsmidler (GKRS-bestemt note nr 7)

Statusrapport finansinvesteringar						Fonds-	Sum	2010	2009	2008
31.12.2011				DnB	Carnegie	forvalt.	31.12.2011			
Avkastning	Sum aktivaklassar:									
	Verdiauke totalt	mkr	hittil i året	-0,5	-1,1	-0,8	-2,5	11,0	16,3	-12,8
	Verdiauke totalt	%	hittil i året	-1,1	-1,9	-4,5	-2,0	9,5	16,5	-11,5
	Samanlikn.grunn	%	hittil i året	2,1	1,0	-3,4	-0,1	8,0	13,1	-8,8
	Akkumulert snitt	% pa	frå start 231100					6,1	5,7	4,4
	Pr aktivaklasse:									
	Rentepapir	%	hittil i året	5,5	5,5	3,4	4,8	5,3	6,1	8,1
	Samanlikn.grunn	%	hittil i året	6,1	6,1	3,6	5,3	4,2	2,9	9,7
	Alternative inves	%	hittil i året					5,2	10,2	-12,5
	Samanlikn.grunn	%	hittil i året					2,3	2,1	
	Aksjer	%	hittil i året	-8,6	-14,8	-12,9	-12,1	16,6	36,3	-37,6
	Samanlikn.grunn	%	hittil i året	-8,3	-9,3	-10,9	-9,5	14,4	34,5	-35,2
	Inv.volum og r	Sum aktivaklassar:								
	Verdi totalt	mkr	perioodeslutt	48,8	56,8	17,9	123,5	126,0	115,0	98,7
	Rapportert stand	%	perioodeslutt	8,1	6,7	7,3	7,4	7,6	8,7	9,8
			frå start	24 m	36 m					
	Pr aktivaklasse:									
	Renter	%	perioodeslutt	65,8	67,3	56,1	63,1	58,2	54,7	61,5
	Alternative inv	%	perioodeslutt					0,0	5,1	5,6
	Aksjer	%	perioodeslutt	34,2	32,7	43,9	36,9	41,8	40,2	32,9
	Renter	mkr	perioodeslutt	32,1	38,3	10,0	80,4	73,4	62,8	60,7
	Alternative inv	mkr	perioodeslutt					0,0	5,8	5,5
	Aksjer	mkr	perioodeslutt	16,7	18,6	7,9	43,1	52,6	46,2	32,5

Finansiell markedsrisiko

Markedsrisiko	Risikoen for tap som følge av endringar i priser og kurssvingningar i de markedene kommunene er eksponert, herunder:
Renterisiko	Renterisiko representerer risikoen for at verdien på lån og plasseringer i rentebærende verdipapirer endrer seg når renten endrer seg. Går renten opp, går verdien av plasseringer i rentebærende verdipapirer ned (og motsatt).
Likviditetsrisiko	Likviditetsrisiko representerer faren for at midlar ikkje kan transformeres til kontanter i løpet av en rimelig tidsperiode.
Valutarisiko	Valutarisiko representerer risikoen for tap pga. kurssvingningar i valutamarkedet.
Systematisk risiko i aksjemarkedet (generell markedsrisiko)	Systematisk risiko er forbundet med sannsynligheten for at det aktuelle aksjemarkedet vil stige eller falle - både på kort og lang sikt.
Usystematisk risiko i aksjemarkedet (selskapsrisiko)	Usystematisk risiko er forbundet med risikoen for at verdien av det aktuelle investeringsobjekt (selskap) en investerer i, vil stige eller falle i forhold til verdien på markedet - både på kort og lang sikt.

Kommunens eksponering i markedet og fordeling av plasseringen på aktivaklasser er innenfor de vedtatte rammer i henhold til kommunens finansreglement.

3.8 Finansielle anleggsmidler Obligasjoner (GKRS-bestemt note 8)

Ikkje aktuell note.

3.9 Langsiktig gjeld – type gjeld og fordeling mellom långivere (GKRS-bestemt note nr 9)

Tekst	Rekneskap 2010	Rekneskap 2011
Kommunens samla lånegjeld	914 039 432	1 012 932 534
Fordelt på følgende kreditorer:		
Husbanken flytande rente	41 654 403	57 758 698
Kommunekreditt	167 653 215	166 923 915
Kommunal banken	704 731 812	788 249 921

Berekening av minste tillatte avdrag 2011

KL § 50 nr 7

"Gjenstående løpetid for kommunens samlede gjeldsbyrde, kan ikke overstige den veide levetiden for kommunens anleggsmidler ved siste årsskifte.

Sum årets avskrivning/ Sum bokf. verdi anl. m. x sum Langsiktig Gjeld = Minste avdrag

	Tidl. berekn.	Oppd. berekn.
Sum årets avskrivning	43 176 276	43 176 276
Sum bokf. verdi anl. m. pr. 01.01.2011	1 220 348 532	1 178 193 251
Sum Langsiktig gjeld pr. 01.01.2011	890 538 791	872 385 029
Minste avdrag	31 507 514	31 969 574

Kommunen har betalt avdrag i samsvar med tidlegare berekna minste lovlege avdrag i 2011. Etter merknad frå revisjonen er det gjort nye berekningar av minste lovlege avdrag etter at rekneskapen er avlagt. Nye berekningar gir minste lovlege avdrag på 31.969.574,- kr som er 462.060,- kr høgare enn tidlegare berekna. Førde kommune må på bakgrunn av dette ta ein grundig gjennomgang av minste lovlege avdrag i 2012.

Det er i regnskapsåret utgiftsført avdrag på lånegjeld med til saman 33,4 mill kr. Det er betalt avdrag i driftsrekneskapen med kr 31,5 mill kr. Det er betalt avdrag i investeringsrekneskapen med 1,9 mill kr knytt til Startlån i Husbanken.

3.10 Endring i rekneskapsprinsipp (GKRS-bestemt note nr 10)

Konto	Konto:(T)	2010	2011
25810011	1992 Anordningsprinsipp for feriepenger	7 439 240	7 439 240
25810014	2001 Anordningsprinsipp mva-komp og renter	945 024	945 024
25810015	2007 Ressurskrevjande brukarar	-8 561 000	-8 561 000

Det er ingen endring i rekneskapsprinsipp i 2011.

3.11 Spesifikasjon over regnskapsmessig meirforbruk (underskudd) drift (GKRS-bestemt note nr 10)

Regnskapsmessig meirforbruk	2010	2011
Tidlegare opparbeida meirforbruk	0	0
Årets disponering av meirforbruk	0	0
Totalt meirforbruk til disponering	0	0

3.12 Spesifikasjon over regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) drift (GKRS-bestemt note nr 10)

Regnskapsmessig mindreforbruk	2010	2011
Tidlegare opparbeida mindreforbruk	-32884155	-13636310
Årets disponering av mindreforbruk	32884155	4178619
Totalt mindreforbruk til disponering	-13636310	0

3.13 Spesifikasjon over regnskapsmessig udekket (underskudd) investering (GKRS-bestemt note nr 10)

Regnskapsmessig meirforbruk	2010	2011
Meirforbruk i regnskapsåret	6 853 179	8 027 816
Totalt til inndekking	-6 853 179	-8 027 816

3.14 Spesifikasjon over regnskapsmessig udisponert (overskudd) investering (GKRS-bestemt note nr 10)

Note ikkje aktuell.

3.15 Vesentlige forpliktelser (GKRS-bestemt note nr 11)

Kommunen skal opplyse om vesentlige forpliktelser som for eksempel leasingavtaler, langsiktige leieavtaler og vesentlige driftsavtaler med private knyttet til drift av kommunale tenester. Dette er driftsutgifter kommunen gjennom avtalene er bundet til å betale i framtida. Kunnskap om dette er viktig for å kunne vurdere kommunens evne til å påta seg nye utgifter og kommunens evne til å oppfylle løpende avtaler.

Type avtale	Årlig driftsutgift	Avtalen utfører
Leasingavtale transportmidler	2026000	Varierende
Leiekontrakt lokaler Hafstadveien 21	2573000	2011
Leiekontrakt lokaler Langebruveien 26 (Røde kors bygget)	2 002 628	2015
Leiekontrakt lokaler Elvegården (PPT)	615 225	2012

3.15 Gjeldsforpliktelser fordelt på selvkostområdet og øvrig virksomhet (GKRS-bestemt note nr 12)

Tekst	2010	2011	Gjennværende løpetid
Kommunens samla lånegjeld	914 039 432	1 012 932 536	31 år

Slik Førde kommune har organisert opplåninga skil vi ikkje mellom lån til sjølvfinansierende tiltak og lån til andre tiltak når vi tek opp låna. Vi tek opp eit eller fleire samlelån som dekkjer det samla finansieringsbehovet.

Kommunen sine utgifter til gjeld knytt til selvkostområdet vert likevel finansiert gjennom dei gebyra kommunen krev inn frå brukarane. Kommunens sine utgifter til gjeld knytt til anna verksemd vert finansiert gjennom kommunen sine øvrige inntekter (frie inntekter)

3.16 Avdrag på gjeld (GKRS-bestemt note nr 12)

Avdrag	Rekneskap 2010	Budsjett 2011	Rekneskap 2011
Betalt avdrag	29 969 500	31 380 000	31 507 515
Berekna minste lovlege avdrag	28 304 000	31 380 000	31 507 514
Differanse	1 665 500	0	1

Kommunen har betalt avdrag i samsvar med berekna minste lovlege avdrag i 2011. Etter merknad frå revisjonen er det gjort nye berekningar av minste lovlege avdrag etter at rekneskapen er avlagt. Nye berekningar gir minste lovlege avdrag på 31.969.574,- kr som er 462.060,- kr høgare enn i tabellen ovanfor. Førde kommune må på bakgrunn av dette ta ein grundig gjennomgang av minste lovlege avdrag i 2012.

Sjå note 3.9 for berekning av minste lovlege avdrag.

3.17 Selvkosttjenester (GKRS-bestemt note nr 12)

REKNESKAP 2011 - FØRDE KOMMUNE						
S J Ø L V K O S T						
Tekst	Vatn	Avløp	Renovasjon	Feiing	Slam	Total
Kjerneprodukt	12 728 240	16 721 795	10 172 138	1 564 024	581 790	41 767 987
Tilleggsytting	150 816	150 816	323 192	115 452	47 202	787 478
Kalkylerente 3,25 %	2 166 613	3 818 780	7 128	9 055	0	6 001 576
SJØLVKOST	15 045 669	20 691 390	10 502 458	1 688 531	628 992	48 557 041
Fond - bruk (-)		-4 985 873		-94 699		-5 080 572
Fond - avsetning	330 181					330 181
Inndekking av underskot						0
AVGIFTSGRUNNLAG	15 375 850	15 705 517	10 502 458	1 593 832	628 992	48 806 650
Tilknytningsavgift	-312 000	-286 000				-598 000
Årsavgift	-15 063 850	-15 419 518		-1 593 832		-32 077 200
Fastsett gebyr av SUM			-10 502 458		-628 992	-11 131 450
OVERSKOT	0	0	0	0	0	0
UNDERSKOT	0	0	0	0	0	0
Fondsmidler:	2519970x	Bunde driftsfond		Balanserm/spesifikasjon		
Tekst	Vatn 25199701	Avløp 25199702	Renovasjon 25199703	Feiing 25199704	Slam 25199705	Total
2519970x 01.01.	-4 653 913	-10 134 702	0	-182 655	0	-14 971 270
Fond - bruk (-)	0	4 985 873	0	94 699	0	5 080 572
Fond - avsetning	-330 181	0	0	0	0	-330 181
251..... 31.12.	-4 984 094	-5 148 829	0	-87 956	0	-10 220 879

Alle sjølvkostområda i tabellen ovanfor er gjort opp med 100 % eigenfinansiering.

- Tenesta for vatn har sett av 0,3 mill kr av overskytande inntekter til fond i 2011.
- Tenesta for avløp har nytta 5,0 mill kr av fond for å dekke auka kostnad i 2011 hovudsakleg knytt mot oppstart drift av reinseanlegget på Øyrane.
- Tenesta for renovasjon vert drifta av Sunnfjord Miljøverk. Førde kommune betalar gebyrinntektene til SUM og får dekka indirekte kostnader på 0,3 mill kr. SUM set evt. overskytande gebyrinntekter av til fond i sitt rekneskap.
- Tenesta for feiing har nytta 0,1 mill kr av fond for å dekke all kostnad i 2011.
- Tenesta for slam vert drifta av Sunnfjord Miljøverk. Førde kommune betalar gebyrinntektene til SUM og får dekka indirekte kostnader på 47.000 kr. SUM set evt. overskytande gebyrinntekter av til fond i sitt rekneskap.

Totalt har Førde kommune ståande 10,2 mill kr på bunde fond pr. 31.12.2011 som omfattar VAR-området.

3.18 Årsverk (GKRS-bestemt note nr 13)

Tekst	2010	2011
Antall årsverk	891	905
Antall ansatte	1121	1156
Antall kvinner	839	877
% andel kvinner	75 %	76 %
Antall menn	282	279
% andel menn	25 %	24 %

Tal tilsette og tal årsverk er svakt aukande. Dette er knytt til auke eller nyeetablering av interkommunale samarbeid der Førde kommune er vertskommune. Noko auke i tal årsverk/tilsette skuldast og prosjektstillingar som vert lagt til Førde kommune.

3.19 Godtgjering til rådmann og ordfører (GKRS-bestemt note nr 13)

Tekst	Rekneskap 2010	Rekneskap 2011
Løn til rådmann	863000	
Løn til ordfører	863000	

3.20 Revisjonshonorar (GKRS-bestemt note nr 13)

Tekst	Rekneskap 2010	Rekneskap 2011
Honorar for revisjon	838 000	871 000

Honorar for revisjon inneheld både rekneskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

3.21 Forhold ved regnskapsårets slutt med betinga utfall samt hendelser etter balansedagen (GKRS-bestemt note nr 14)

Ikkje aktuell note.

3.22 Opplyse om kommunens samlede eksterne gjeldsforpliktelse. I tillegg til gjeld regnskapsført i kommunen vil dette kunne være gjeld i andre kommunale regnskapsenheter som er en del av kommunen som rettssubjekt (KF, interkommunale samarbeid m.v) (GKRS-bestemt note nr 15)

Ikkje aktuell note.

4. Hovudoversikter

4.1 Fullstendighetserklæring vedkomande årsrekneskap for 2011

I tilknytning til kommunen si rekneskapsavlegging for 2011 stadfestar vi følgjande etter beste skjønns og overbevising:

- Etter det vi kjenner til inneheld årsrekneskapen alle opplysningar om kjende økonomiske forpliktingar av betydning – både påløpt og betinga.
- Vi kjenner ikkje til at det ved utgangen av året ligg føre rettslege tvistar som kan medføre vesentlege forpliktingar for kommunen utover det som går fram av årsrekneskapen.
- Alle vesentlege garantiforpliktingar for kommunen ved utgangen av rekneskapsåret er teke med i oversikta over garantiplikt pr. 31.12.
- Så langt administrasjonen kjenner til har kommunen eigedomsrett til alle eigedelar som er oppført i balanse. Eigedelane var i kommunen si eige pr. 31.12. og var ikkje stilt som tryggleik utover det som går fram av årsrekneskapen.
- Vi kjenner ikkje til at kommunen har brote avtaler eller offentlege påbod på ein måte som kan påføre kommunen vesentlege økonomiske forpliktingar.
- Vi kjenner ikkje til at det har inntreft hendingar etter utløp av rekneskapsåret av vesentleg betyng for årsrekneskapen.
- Vi har ikkje opplysningar om misleghald eller andre uregelmessigheiter av vesentleg betyng for årsrekneskapen som ikkje er kome til uttrykk i denne.
- Vi er kjende med vårt ansvar for å setje i verke hensiktsmessige rekneskapsrutinar og kontrolltiltak for å hindre og å avdekke misleghald, feil og manglar.
- Vi meiner at i den grad revisor har avdekka feil og manglar i årsrekneskapen som ikkje seinare er retta opp, dreier dette seg om forhold som både einskildvis og samla er uvesentlege for årsrekneskapen som heilskap.
- Vi har gjeve revisor opplysningar om alle viktige fakta vedkomande eventuelle misleghald eller mistankar om misleghald som kommuneleiinga er kjend med og som kan ha påverka kommunen.
- Vi har gjeve revisor opplysningar om resultatane av våre vurderingar av risikoen for at rekneskapen kan innehalde vesentlege feil som fylgje av misleghald.

Førde, 20.02.2012

Ole John Østenstad
Rådmann

Ragnhild Russenes
Konst. rekneskapsjef

4.2 Rekneskapsskjema 1A – Driftsrekneskapen

Linjennr.	Tekst	Rekneskap 2010	Budsjett 2011	Rev. Budsjett 2011	Rekneskap 2011
LN01	Skatt på inntekt og formue	-270 649 461	-251 518 000	-255 455 000	-263 255 499
LN02	Ordinært rammetilskot	-112 682 140	-245 352 000	-245 352 000	-241 113 640
LN03	Skatt på eigedom	-22 023 615	-22 600 000	-22 600 000	-22 509 342
LN04	Andre direkte eller indirekte skattar	-132 755	0	0	-132 755
LN05	Andre generelle statstilskot	-57 130 892	-13 930 600	-19 640 000	-23 637 816
LN06	Sum frie disponible inntekter	-462 618 863	-533 400 600	-543 047 000	-550 649 052
LN07	Renteinntekter og utbytte	-21 405 608	-20 200 000	-20 200 000	-10 743 517
LN08	Renteutg., provisjon o.a. finansutg.	22 955 216	32 568 000	32 593 000	29 900 462
LN09	Avdrag på lån	28 476 010	31 280 000	31 380 000	31 507 515
LN10	Netto finansinntekter/-utgifter	30 025 618	43 648 000	43 773 000	50 664 459
LN12	Til ubundne avsetningar	34 200 593	0	12 680 858	4 178 619
LN13	Til bundne avsetningar	6 954 794	1 842 900	7 552 300	9 475 550
LN14	Bruk av tidl. å. rekn.m. mindreforbr	-32 884 156	-3 500 000	-12 680 858	-12 680 858
LN15	Bruk av ubundne avsetningar	-2 461 153	-1 000 000	-5 000 000	-3 777 039
LN16	Bruk av bundne avsetningar	-5 648 116	-3 359 878	-3 359 878	-8 032 182
LN17	Netto avsetningar	161 962	-6 016 978	-807 578	10 835 910
LN18	Overført til investeringsbudsjettet	7 017 329	0	0	15 450 370
LN19	Til fordeling drift	-425 413 954	-495 769 578	-500 081 578	-495 370 133
LN20	Sum fordelt til drift (frå skjema 1B)	411 777 643	495 769 578	500 081 578	495 370 133
LN21	Rekneskapsmessige meir./mindreforbr.	-13 636 311	0	0	0

Rekneskapen for SYS IKT vert ført som eige ansvar 120 i Førde kommune sin rekneskap og inngår derfor i rekneskapsskjemaet.

4.3 Rekneskapsskjema 2A – Investeringsrekneskapen

Linjennr	Tekst	Rekneskap 2010	Budsjett 2011	Rev. budsjett 2011	Rekneskap 2011
LN01	Investeringar i anleggsmidlar	189 457 066	30 390 000	91 254 245	155 087 123
LN02	Utlån og forskotteringar	13 865 290	0	0	26 339 340
LN03	Avdrag på lån	17 410 546	0	0	1 911 068
LN04	Avsetningar	29 707 218	0	6 853 179	28 734 581
LN05	Årets finansieringsbehov	250 440 120	30 390 000	98 107 424	212 072 113
LN07	Bruk av lånemidlar	-200 990 333	-24 508 800	-55 653 635	-129 923 077
LN08	Inntekter frå sal av anleggsmidlar	-1 295 644	0	0	-3 038 611
LN09	Tilskot til investeringar	-8 490 548	-3 000 000	-27 423 000	-11 805 719
LN10	Mottekne avdrag på utlån og refusjonar	-14 607 420	0	-2 513 266	-20 051 273
LN11	Andre inntekter	-418 604	0	0	-1 516 878
LN12	Sum eksternt finansiering	-225 802 549	-27 508 800	-85 589 901	-166 835 558
LN13	Overført frå driftsbudsjettet	-7 017 329	-2 881 200	-8 754 286	-15 450 370
LN14	Bruk av avsetningar	-10 767 062	0	-3 763 237	-22 258 369
LN15	Sum finansiering	-243 586 940	-30 390 000	-98 107 424	-204 044 296
LN16	Udekket/udisponert	6 853 180	0	0	8 027 816

Rekneskapen for SYS IKT vert ført som eige ansvar 120 i Førde kommune sin rekneskap og inngår derfor i rekneskapsskjemaet.

4.4 Balanserekneskapen 2011

Linjenr.	Tekst	Rekneskap 2010	Rekneskap 2011
LN01	A. Anleggsmidler	1 823 202 360	1 949 923 654
LN02	.... Faste eiendomar og anlegg	1 146 959 007	1 249 383 864
LN03	.... Utstyr, maskiner og transportmidlar	31 234 245	35 599 714
LN04	.... Utlån	48 179 464	63 918 137
LN05	.... Aksjar og andelar	57 134 202	58 214 143
LN051	.... Pensjonsmidlar	539 695 442	542 807 796
LN06	B. Omløpsmidlar	318 652 349	340 141 732
LN07	.... Kortsiktige fordringar	41 720 770	66 148 017
LN071	.... Premieavvik	20 687 934	22 863 078
LN10	.... Obligasjonar	125 979 620	123 526 152
LN11	.... Kasse, postgiro, bankinnskot	130 264 025	127 604 485
LN12	SUM EIGEDLER (A+B)	2 141 854 709	2 290 065 387
LN13	C. Egenkapital	-535 285 447	-438 372 367
LN14	.... Disposisjonsfond	-59 176 986	-47 521 352
LN15	.... Bundne driftsfond	-44 416 297	-44 943 867
LN16	.... Ubundne investeringsfond	-59 032 112	-56 978 411
LN17	.... Bundne investeringsfond	-16 606 571	-32 211 771
LN171	.... Endring i regnskapsprinsipp som påvir. AK dri	-176 735	-176 735
LN 18	.... Regnskapsmessig mindreforbruk	-13 636 311	
LN192	.... Udekket i investeringsrekneskap	6 853 180	8 027 816
LN21	.... Kapitalkonto	-349 093 615	-264 568 048
LN219	D. Gjeld	-1 606 569 262	-1 851 693 019
LN22	Langsiktig gjeld	-1 514 867 444	-1 723 902 698
LN221	.... Pensjonsforpliktingar	-600 828 012	-710 970 162
LN25	.... Andre lån	-914 039 432	-1 012 932 536
LN26	Kortsiktig gjeld	-91 701 816	-127 790 321
LN28	.... Anna kortsiktig gjeld	-85 678 470	-118 766 573
LN281	.... Premieavvik	-6 023 346	-9 023 748
LN29	SUM EIGENKAPITAL OG GJELD (C+D)	-2 141 854 709	-2 290 065 387
LN30	E. Memoriakonto		0
LN31	.... Ubrukte lånemidler	40 825 864	39 253 817
LN33	.... Motkonto for memoriakontiane	-40 825 864	-39 253 817

Rekneskapen for SYS IKT vert ført som eige ansvar 120 i Førde kommune sin rekneskap og inngår derfor i balanseoversikta.

4.5 Økonomisk oversikt - Drift 2011

Linjenr	Tekst	Rekneskap 2010	Budsjett 2011	Rekneskap 2011
LN03	Brukarbetalingar	-35 097 036	-34 702 300	-35 423 580
LN04	Andre sals- og leigeinntekter	-79 751 046	-77 798 382	-82 350 388
LN05	Overføringar med krav til motytingar	-177 074 874	-92 685 531	-152 464 423
LN06	Rammetilskot frå staten	-112 682 140	-245 352 000	-241 113 640
LN07	Andre statlege overføringar	-57 130 892	-19 640 000	-23 637 816
LN08	Andre overføringar	-3 275 296	-2 916 000	-2 533 323
LN09	Skatt på inntekt og formue	-270 649 461	-255 455 000	-263 255 499
LN10	Eigedomsskatt	-22 023 616	-22 600 000	-22 509 342
LN11	Andre direkte og indirekte skattar	-132 755	0	-132 755
LN12	B. SUM DRIFTSINNTEKTER	-757 817 116	-751 149 213	-823 420 765
LN14	Lønsutgifter	400 160 974	402 909 525	432 641 062
LN15	Sosiale utgifter	99 848 929	112 619 798	109 950 077
LN16	Kjøp som inngår i kommunal prod.	105 547 192	96 826 896	113 018 199
LN17	Kjøp som erstattar kommunal prod.	37 917 169	33 662 270	44 416 663
LN18	Overføringar	64 552 518	62 799 502	70 752 193
LN19	Avskrivningar	38 701 892	43 181 073	43 176 276
LN20	Fordelte utgifter	-1 000 178	-969 200	-2 488 237
LN21	C. SUM DRIFTSUTGIFTER	745 728 496	751 029 864	811 466 231
LN23	D. BRUTTO DRIFTSRESULTAT (B-C)	-12 088 620	-119 349	-111 954 534
LN25	Renteinntekter, utbytte og eigaruttak	-21 405 609	-20 200 000	-10 743 517
LN26	Mottekne avdrag på lån	-323 899	-100 000	-380 920
LN27	E. SUM EKSTERNE FINANSINNTEKTER	-21 729 508	-20 300 000	-111 124 437
LN29	Renteutg., provisjon o.a. finansutg.	22 955 216	32 593 000	29 900 462
LN30	Avdragsutgifter	28 476 010	31 380 000	31 507 515
LN31	Utlån	273 190	200 000	232 811
LN32	F. SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER	51 704 416	64 173 000	61 640 787
LN34	G. RESULTAT EKST. FINANS.TRANS. (E-F)	29 974 908	43 873 000	50 516 350
LN35	Motpost avskrivningar	-38 701 892	-42 946 073	-43 176 276
LN36	H. NETTO DRIFTSRESULTAT	-20 815 604	807 578	-4 614 460
LN38	Bruk av tidl. års rekn.messige mindreforbr.	-32 884 156	-12 680 858	-12 680 858
LN39	Bruk av disposisjonsfond	-2 461 153	-5 000 000	-3 777 039
LN40	Bruk av bundne fond	-5 648 116	-3 359 878	-8 032 182
LN42	I. SUM BRUK AV AVSETNINGAR	-40 993 425	-21 040 736	-24 490 079
LN44	Overført til investeringsrekneskapan	7 017 329	0	15 450 370
LN46	Avsetningar disposisjonsfond	34 200 593	12 680 858	4 178 619
LN47	Avsetningar til bundne fond	6 954 794	7 552 300	9 475 550
LN49	K. SUM AVSETNINGAR	48 172 716	20 233 158	29 104 539
LN51	L. REKN.MESS. MEIR-/MINDREFORBR. (H-K)	13 636 313	0	0

Rekneskapan for SYS IKT vert ført som eige ansvar 120 i Førde kommune sin rekneskap og inngår derfor i hovudoversikta.

4.6 Økonomisk oversikt - Investering 2011

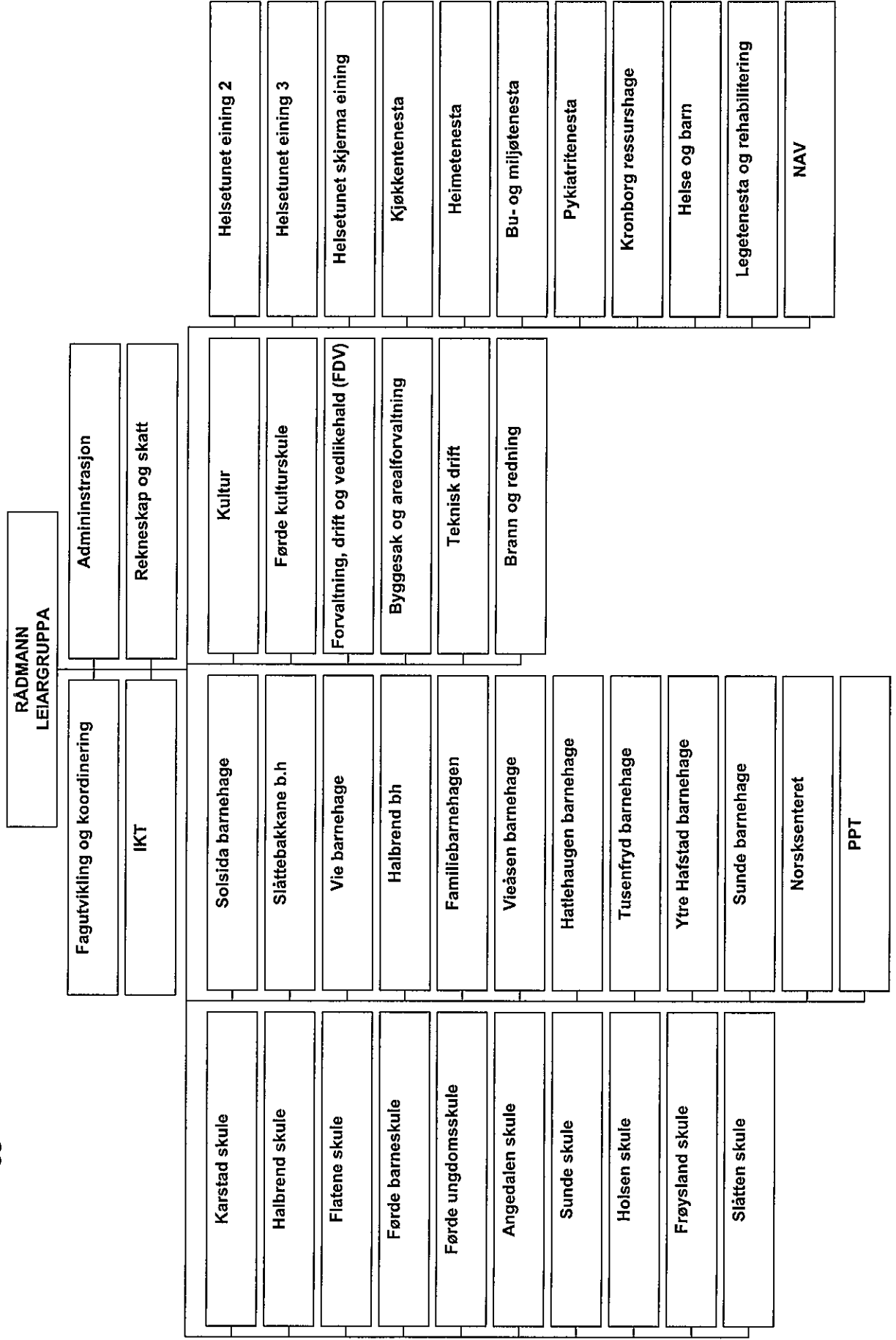
Linjenr.	Tekst	Rekneskap 2010	Budsjett 2011	Rekneskap 2011
LN03	Sal av driftsmidler og fast eiendom	-1 295 644	0	-1 266 145
LN04	Andre salsinntekter	-50 353	0	-1 235 200
LN05	Overføringer med krav til motyting	-6 614 842	-676 400	-9 675 261
LN06	Statlege overføringer	-6 293 314	-16 055 000	-1 354 306
LN07	Andre overføringer	-2 197 234	-11 368 000	-10 451 413
LN08	Renteinntekter og utbytte	-368 251	0	-281 678
LN09	L. SUM INNTEKTER	-16 819 638	-28 099 400	-24 264 003
LN11	Lønsutgifter	195 271	2 112 000	298 016
LN12	Sosiale utgifter	46 684	183 000	84 645
LN13	Kjøp som inngår i kommunal prod.	166 672 485	76 135 113	129 399 012
LN14	Kjøp som erstatter kommunal prod.	611 200	0	1 289 282
LN15	Overføringer	19 030 199	11 322 600	21 474 427
LN16	Renteutgifter og omkostninger	1 440 774	1 501 532	1 506 869
LN17	Fordelte utgifter	480 000	0	0
LN18	M. SUM UTGIFTER	188 476 613	91 254 245	154 052 252
LN20	Avdragsutgifter	17 410 546	0	1 911 068
LN21	Utlån	13 865 290	0	26 339 340
LN22	Kjøp av aksjar og andelar	980 453	0	1 034 871
LN23	Dekking av tidl. års udekk	26 164 674	6 853 179	6 853 180
LN24	Avsetn. til ubundne inv.fond	1 168 107	0	200 000
LN25	Avsetn. til bundne fond	2 374 437	0	21 681 402
LN27	N. SUM FINANS. TRANS.	61 963 507	6 853 179	58 019 861
LN28	O. FINANS. BEHOV (M+NH)	233 620 482	70 008 024	187 808 109
LN30	Bruk av lån	-200 990 333	-55 653 635	-129 923 077
LN31	Mottekne avdrag på utlån	-7 992 578	-1 836 866	-10 376 012
LN32	Sal av aksjar og andelar	0	0	-1 772 466
LN33	Bruk av tidl. års udisponert	0	-955 453	-955 453
LN34	Overføringer frå driftsrekn.	-7 017 329	-8 754 286	-15 450 370
LN35	Bruk av disposisjonsfond	-1 187 039	0	-12 057 215
LN36	Bruk av ubundne inv.fond	-408 467	-200 000	-2 253 701
LN37	Bruk av bundne fond	-9 171 557	-2 607 784	-6 992 000
LN39	R. SUM FINANSIERING	-226 767 303	-70 008 024	-179 780 293
LN40	S. UDEKKAVUDISP. (O-R)	6 853 179	0	8 027 816

Rekneskapen for SYS IKT vert ført som eige ansvar 120 i Førde kommune sin rekneskap og inngår derfor i hovudoversikta.

4.7 Driftsrekneskapen pr. ansvar 2011

Ansvar	Tekst	Rekneskap 2011	Rev. Budsjett 2011	Åvik
100	Rådmann	51 139 528	47 867 287	3 272 241
110	Administrasjonseininga	12 678 055	13 191 082	-513 027
130	Rekneskap-skatt	6 671 180	7 321 727	-650 547
140	Fagutvikling og koordinering	14 052 899	15 450 530	-1 397 631
210	Førde barneskule	15 712 466	15 622 636	89 830
211	Halbrend skule	27 931 092	27 491 463	439 629
212	Karstad skule	4 609 460	4 635 294	-25 834
213	Sunde oppvekstsenter	8 845 622	9 030 872	-185 250
214	Holsen skule	5 881 388	6 326 557	-445 169
215	Frøysland skule	1 696 659	1 798 627	-101 968
216	Angedalen skule	3 504 760	3 722 865	-218 105
217	Slåtten skule	22 219 114	21 821 903	397 211
218	Flatene skule	15 274 023	15 388 562	-114 539
219	Førde ungdomsskule	22 650 355	23 202 775	-552 420
230	Førde Norsksenter	6 576 082	6 973 351	-397 269
250	Kulturskolen	3 500 579	3 626 254	-125 675
260	PPT	5 202 321	5 563 235	-360 914
270	Slåttebakkane barnehage	4 383 514	4 238 237	145 277
271	Halbrend barnehage	6 140 276	6 599 496	-459 220
272	Vie barnehage	9 021 198	9 192 045	-170 847
273	Sunde barnehage	4 854 065	5 167 022	-312 957
274	Solsida barnehage	8 201 531	8 829 465	-627 934
275	Førde familiebarnehage	5 830 811	5 655 484	175 327
276	Vieåsen barnehage	7 392 904	7 421 180	-28 276
277	Tusenfryd barnehage	8 029 680	8 231 291	-201 611
278	Hatlehaugen barnehage	4 876 478	5 592 362	-715 884
279	Ytre Hafstad barnehage	6 117 643	5 996 469	121 174
310	Helse og barn	27 841 267	26 530 183	1 311 084
314	Kronborg ressurshage	9 867 838	9 897 631	-29 793
315	Bu- og miljøtenesta	25 596 611	25 230 185	366 426
320	Løgesenter og rehab	14 688 572	14 719 912	-31 340
340	Psykiatritenesta	7 620 880	7 754 355	-133 475
355	NAV	15 991 182	18 995 583	-3 004 401
372	Heimetenester	42 371 085	42 491 290	-120 205
373	Kjøkkentenesta	6 392 447	6 598 139	-205 692
374	Helsetunet, skjerma eining	10 617 843	10 656 629	-38 786
375	Helsetunet, eining 2	17 990 804	16 105 289	1 885 515
376	Helsetunet, eining 3	20 123 255	18 558 068	1 565 187
500	Kultur	6 567 594	6 604 170	-36 576
610	Byggesak og arealforvaltning	5 018 337	6 311 387	-1 293 050
620	Forvaltning, drift og vedlikehald	29 738 168	26 346 233	3 391 935
650	Brann og redning	8 598 761	7 914 627	684 134
670	Teknisk drift	-9 289 259	-13 867 032	4 577 773
900	Finansielle føremål	-532 729 067	-526 804 720	-5 924 347

Vedlegg

Førde kommune
Bystyret

6800 Førde

kopi: Kontrollutval
Formannskap
Rådmann

Dykkar ref.: Vår ref. : Arkivkode : Journalnr. : Dokumentdato:
//Beretning Førde 2011 216 060/2012 30.03.2012

REVISJONSMELDING 2011.

Uttale om årsrekneskapen

Vi har revidert årsrekneskapen for Førde kommune per 31.12.2011. Rekneskapen består av driftsrekneskap, investeringsrekneskap, balanserekneskap, økonomiske oversikter, noteopplysningar og ei beskriving av vesentlege rekneskapsprinsipp som er nytta og for rekneskapsåret avslutta per denne dato. Driftsrekneskapen syner eit positivt netto driftsresultat på kr 4.614.460,-. Etter at det er teke omsyn til interne finansieringstransaksjonar er rekneskapen gjort opp i balanse.

Rådmannen sitt ansvar for årsrekneskapen

Rådmannen er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen og for at den gir ei dekkande framstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal bokføringskikk, og for slik intern kontroll som rådmannen finn naudsynt for å gjere det mulig å utarbeide ein årsrekneskap som ikkje inneheld vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misleghald eller feil.

Revisors oppgåver og plikter

Vår oppgåve er å gi uttrykk for ei meining om denne årsrekneskapen på bakgrunn av vår revisjon. Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardane krev at vi etterlever etiske krav og planlegg og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggande sikkerheit for at årsrekneskapen ikkje inneheld vesentlig feilinformasjon.

Ein revisjon inneber utføring av handlingar for å innhente revisjonsbevis for beløpa og opplysningane i årsrekneskapen. Dei valde handlingane avheng av revisor sitt skjønn, herunder vurdering av risikoane for at årsrekneskapen inneheld vesentlig feilinformasjon, enten det skuldast misleghald eller feil. Ved slik risikovurdering tek revisor omsyn til den interne kontrollen som er relevant for kommunen si utarbeiding av ein årsrekneskap som gir ei dekkande framstilling. Føremålet er å utforme revisjonshandlingar som er hensiktsmessige etter omstenda, men ikkje for å gi uttrykk for ei meining om effektiviteten av kommunen sin interne kontroll. Ein revisjon omfattar og ei vurdering av om dei nytta rekneskapsprinsipp er hensiktsmessige og om rekneskapsestimata utarbeida av leiinga er rimelige, samt ei vurdering av den samla presentasjonen av årsrekneskapen.

Etter vår oppfatning er innhenta revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon:

Etter vår meining er årsrekneskapen avlagt i samsvar med lov og forskrift og gir i det alt vesentlege ei dekkande framstilling av den finansielle stillinga til Førde kommune pr 31. desember 2011, og av resultatet for rekneskapsåret som vart avslutta pr denne dato, i samsvar med lov, forskrift og god kommunal bokføringsskikk i Norge.

Uttale om øvrige forhold*Konklusjon om budsjett*

Basert på vår revisjon av årsrekneskapen som omtala ovanfor, meiner vi at dei disposisjonar som ligg til grunn for rekneskapen er i samsvar med budsjettvedtak, og at beløpa i årsrekneskapen stemmer med regulert budsjett ; jf likevel vår presisering nedanfor.

Konklusjon om årsmeldinga

Basert på vår revisjon av årsrekneskapen som omtala ovanfor, meiner vi at opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen er konsistente med årsrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrift.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsrekneskapen som omtala ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne naudsynte i henhold til international standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikkje er revisjon eller begrensa revisjon av historisk finansiell informasjon", meiner vi at leiinga har oppfylt si plikt til å sørge for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av Førde kommune sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god kommunal bokføringsskikk.

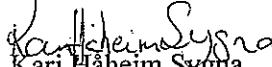
Presisering:

Utan at det har betydning for våre konklusjonar ovanfor vil vi kome med følgjande presisering:

- Vi syner til lov og forskriftskrav om løpande budsjettjustering når føresetnadane endrar seg i året, jf. dei registrerte avvika som går fram av spesifiserte rekneskapsutskrifter og hovedoversikter for drift og investering.
- Investeringsrekneskapen er gjort opp med manglande finansiering på 8 mill.kr som bystyret må oppfinansiere i 2012.

Førde, 30. mars 2012

Terje Førde
Revisjonssjef

Kari Håheim Sygna
Kommunerevisor I

019/12 OPPFØLGINGSLISTE 3-2012 FØRDE

Sakshandsamar: Vidar Øvrebø. SEKOM- sekretariat
Dato: 30.03.2012

Utval	Dato	Utv.- Saksnr.	Status	Vedtaks- organ
Kontrollutval Formannskap Bystyret	11.04.2012	019/12 - -	- - -	Ja

Saksvedlegg.

- Oppfølgingsliste 3-2012 Førde.

Andre dokument i saka (ikkje vedlagt):

Forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar.

Tilråding frå sekretariat til kontrollutvalet:

Oppfølgingsliste 3-2012 Førde vert teken til vitande.

KONTROLLUTVALET SITT VEDTAK:

Saksutgreiing

OPPFØLGINGSLISTE 3-2012 FØRDE

Sakshandsamar: SEKOM-sekretariat v/Vidar Øvrebø

Innleiing – Kva saka gjeld

Saksoppfølging.

Saksopplysningar:

Etter forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar § 20 2. ledd skal sekretariatet bl.a. sjå til at utvalet sine vedtak vert sett i verk.

Sekretariatet har også som oppgåve å følgje opp saker som vert tekne opp i kontrollutvalet. Dette kan vere saker, orienteringar og andre spørsmål som har vore handsama i kontrollutvalet, og som krev vidare handling.

Vedlagt følgjer ajourført oppfølgingsliste pr. 29.mars 2012.

Lista vil bli oppdatert fortløpande og lagt fram for kontrollutvalet i kvart møte.

Etterkvart som saker vert avslutta, vert dei tekne ut av lista.

Sekretariatet sine vurderingar:

Oppfølgingsliste 3-2012 - Førde.

Status saker handsama og spørsmål tekne opp i kontrollutvalet i Førde kommune

Saker som er avslutta vil ikkje kome med på neste statusrapport.

Saker som er tekne opp	Dato	Merknad	Status
22/09 Kontrollutvalsarbeid - tiltak	10.11.09		10.11.09 Vedtak KU – Setje i verk tiltak 12.11.09 s/ brev til administrasjonen. -Informasjon frå administrasjonen. -Tertialrapportar. -Tilsynsrapportar frå fylkesmannen. -Informasjon frå revisor. -Kvalitetsrapportar frå revisor.
09/11 Orientering – Tilbod for mottak av farleg avfall i Førde kommune.	08.03.11		08.03.11 KU vedtak – tek rådmann sin orientering til vitande. - Ligg på oppfølgingsliste for seinare oppfølging.
023/11 Barnevernet i Førde – Fristbrot og manglande tilsyn og tiltaksplanar – orientering rådmann.	26.08.11		26.08.11 Kontrollutvalet tek orientering frå rådmann til vitande og saka vert sett opp på oppfølgingsliste for seinare oppfølging
024/11 Orientering – Tilbod for mottak av farleg avfall i Førde kommune.	26.08.11		26.08.11 Kontrollutvalet tek orientering frå rådmann til vitande og saka vert sett opp på oppfølgingsliste for seinare oppfølging
040/11 Forvaltningsrevisjon – Val av prosjekt.	06.12.11		19.10.11 E-post til revisor og rådmann. 06.12.11 Vedtak KU – Utset saka.
041/11 Overordna analyse.	06.12.11		06.12.11 Vedtak KU -KU tingar overordna analyse frå KRYSS-revisjon - KU ber om rullering av OA frå 2008. 15.12..11 s brev til KRYSS.
005/12 Årsmelding 2011 frå kontrollutvalet.	30.01.12		30.01.12: Vedtak i KU – Årsmelding 2011 frå kontrollutvalet i Førde kommune4 vert godkjent.
008/12 Eventuelt	30.01.12		30.01.12: Vedtak i KU – Kontrollutvalet ber om å få tilsendt referat frå møtet i investeringsprosjektgruppa.
009/12 Godkjenning av innkalling og sakliste	07.03.12		07.03.12: Vedtak i KU – ingen merknadar.
010/12 Skriv og meldingar	07.03.12		07.03.12: Vedtak i KU - AD SM 09-12: Kontrollrapport 2011 vedkommande skatteoppkrevjarfunksjonen i 132 Førde kommune, datert 20.02.2012. - Kontrollutvalet vil kallar inn rådmann for å orientere om manglande arbeidsgjevarkontroll i Førde kommunene på neste kontrollutvalsmøte. Skriv og meldingar vert ellers tekne til vitande.
011/12 Vurdering av oppdragsansvarleg revisor si uavhengigheit.	07.03.12		07.03.12: Vedtak i KU – Det er kontrollutvalet sitt ansvar at ansvarleg revisor kvart år dokumenterer si uavhengigheit. Kontrollutvalet tek oppdragsansvarleg revisor for Førde kommune, Terje

020/12 EVENTUELT

Sakshandsamar: Vidar Øvrebø. SEKOM- sekretariat
Dato: 30.03.2012

Utval	Dato	Utv.- Saksnr.	Status	Vedtaks- organ
Kontrollutvalet	11.04.2012	020/12	-	Ja
Formannskap	-	-	-	Nei
Bystyret	-	-	-	Nei

KONTROLLUTVALET SITT VEDTAK

Saksutgreiing

Saker som kontrollutvalet ønskjer å kommentere, stille spørsmål ved eller ta opp i dette møtet eller i eit seinare møte, kan gjerast her.